ASOCIATIA ROMANA ANTI-SIDA

Raport de activitate

octombrie 2006-octombrie 2007

RAPORT DE ACTIVITATE

Note: (1) Toate fotografiile reproduse în acest document respectă dreptul la imagine şi la confidenţialitate al persoanelor pe care le reprezintă, iar atunci cînd imaginile sînt explicite, există consimţământul ferm de publicare al persoanelor în cauză. (2) Toate documentele menţionate în cuprinsul acestui text – rapoarte de cercetare, pliante, broşuri, manuale, materiale audio-video, articole de presă etc. – pot fi obţinute de doritori, la cerere, şi pot fi citate doar cu precizarea explicită a sursei, conform legii drepturilor de autor.

©ARAS, octombrie 2007

Sumar

Intro (5)

Carte de vizită (6)

Minicronologie (8)

Portofoliu (9)

Servicii IEC (informare-educare-comunicare) pentru prevenirea HIV/SIDA (9)

SIDA Helpline: 0 800 800 033 (9)

Teatru-forum de la egal la egal (13)

„E timpul să ne implicăm!". Formarea profesioniştilor din centre de plasament (18)

Educație medicală continuă în consilierea HIV (20)

Oportunități de sănătate pentru persoane cu dizabilități (23)

„Învață să alegi!". Promovarea unor comportamente sănătoase în rîndul liceenilor (25)

Opțiuni pentru sănătate (27)

Prevenire HIV/SIDA în rîndul grupurilor vulnerabile: tineri care locuiesc pe stradă şi romi (29)

„Seară de seară". Servicii de prevenire HIV pentru persoane care practică sexul comercial (31)

„Seară de seară". Componenta de sănătate pentru romi (34)

Clinică-pilot „Arena". Centru de tratament prin substituție a drogului cu metadonă (34)

Cabinet stomatologic. Model de bună practică în aplicarea precauțiilor universale (36)

Servicii de asistență socială pentru persoanele afectate de HIV/SIDA (38)

„Vis de adolescent". Program educațional pentru dezvoltarea personală a adolescenților (38)

Rețea socială pentru promovarea accesului nediscriminatoriu al persoanelor afectate de HIV la servicii medicale (40)

„HIV o'Clock Meeting". Întîlnire a adulților care trăiesc cu HIV/SIDA (41)

Servicii sociale pentru persoane afectate de HIV (42)

Servicii sociale pentru persoane din grupuri vulnerabile (43)

Cooperare europeană (44)

AIDS Action and Integration (44)

Alte activități (45)

Parteneriate internaționale (45)

Campanii publice. Voluntariat (46)

Centru de documentare (48)

Parteneri media (49)

Mulțumiri (49)

Transparență financiară (50)

Venituri în 2007(50)

Cheltuieli în 2007(51)

Intro

ARAS este o organizație non-guvernamentală înregistrată oficial la 10 aprilie 1992, în Bucureşti. Membrii ei fondatori au fost un grup de tineri studenți, medici, profesori, arhitecți şi ingineri, îngrijorați de amploarea pe care o luase răspîndirea infecției cu HIV în România, în condițiile lipsei oricăror servicii de prevenire HIV sau de asistență socială pentru persoanele afectate de HIV/SIDA, după accidentul epidemiologic de la sfîrşitul anilor '980.

Misiunea organizației constă în: informarea şi educarea tuturor categoriilor de populație asupra pericolului reprezentat de SIDA şi asupra mijloacelor de prevenire a infecției cu HIV; promovarea atitudinii de sprijin, apărarea drepturilor şi intereselor persoanelor infectate şi/sau afectate de HIV; crearea unor servicii de asistență medico-socială pentru persoanele care fac parte din grupurile dezavantajate social.

Principalele valori promovate de ARAS sînt: non-discriminarea, recunoaşterea dreptului fiecăruia la informare, educație, la servicii medicale şi sociale de calitate, dreptul la confidențialitate, caracterul non-profit al asociației, centrarea pe comunitate, voluntariatul, profesionalismul, flexibilitatea şi adaptabilitatea.

Carte de vizită

Cele mai importante realizări ale asociației pot fi considerate premierele pe care le-a introdus în domeniu, la nivelul țării noastre. Dintre acestea, enumerăm, pe scurt, faptul că:

- ARAS a fost primul ONG românesc axat pe servicii legate de infecția cu HIV/SIDA şi una dintre primele organizații non-guvernamentale alcătuite din voluntari.

- SIDA Helpline, primul serviciu național de informare cu privire la HIV/SIDA îi aparține ARAS. Deşi la începuturile sale, în 1993, era o linie telefonică de informare şi suport cu apel la tarif normal în rețeaua națională de telefonie, dar şi cu program limitat, la mai puțin de 10 ani distanță a devenit linie verde, cu program permanent (2002).
- Experiența acumulată ne-a permis să oferim *training* pentru alte ONG. ACCEPT, Fundația „Alpha transilvană" din Tîrgu-Mureş, din care ulterior s-a desprins un nucleu ce a dat naştere actualului SMURD (Serviciul mobil de urgență, reanimare şi descarcerare), sînt doar cîteva exemple.
- A creat primele grupuri de suport pentru adulții cu HIV/SIDA din țară (1995).
- A încurajat şi sprijinit apariția mai multor organizații ale persoanelor cu HIV/SIDA („Noi şi ceilalți" , „Fundița roşie", „Sănătatea 2000", „Sens pozitiv", Uniunea Națională a Organizațiilor Persoanelor Afectate de HIV/SIDA) sau ale foştilor consumatori de droguri injectabile („Integration").
- A introdus în România consilierea pre- şi post-testare HIV şi este promotoarea instruirii profesionale în domeniu, destinată profesioniştilor din domeniul sănătății (medici, asistenți medicali şi moaşe) şi acreditată ca educație medicală continuă.
- Este inițiatoarea activităților de informare pentru grupuri vulnerabile greu-accesibile, în chiar locul în care acestea trăiesc sau lucrează; a desfăşurat primele programe de

reducere a riscurilor asociate drogurilor injectabile şi primele programe de reducere a riscurilor de infecție cu HIV/alte infecții cu transmitere sexuală pentru persoanele care practică sexul comercial etc.

Modelul serviciilor ARAS de prevenire şi cel al serviciilor sociale pentru persoanele cu HIV/SIDA au fost urmate şi reproduse, de-a lungul anilor, de tot mai multe organizații.

Serviciile oferite de asociație sînt acreditate de statul român şi recunoscute la nivel internațional. În acelaşi timp, asociația contribuie la elaborarea de documente strategice în domeniul HIV/SIDA (Strategia națională HIV/SIDA, Strategia națională antidrog).

Dintre membrii fondatori ai asociației, unii se află şi acum în structurile ei – un exemplu este directorul executiv al acesteia sau doi dintre actualii membri ai consiliului de administrație –, alții au rămas în continuare simpatizanți, consultanți, donatori.

Minicronologie

- **1992:** ARAS organizează prima sa campanie estivală de informare, pe litoralul Mării Negre, implicînd circa 100 de voluntari; de atunci, acest tip de campanie s-a desfăşurat cu regularitate în fiecare an.
- **1993:** Primul serviciu SIDA Helpline, deschis pe bază de voluntariat.
- **1995:** Se conturează primul grup de autosuport pentru persoanele cu HIV/SIDA. Are loc demararea programului ARAS de asistență psihosocială, destinat adulților şi vizând respectarea drepturilor acestora şi integrarea socială. Primele *quilt*-uri româneşti, dedicate copiilor care au murit de SIDA în orfelinate, au fost desfăşurate în cadrul unei ceremonii internaționale de profil, la San Francisco. Şi acest gen de eveniment va fi reiterat anual de ARAS, în spații publice din România.
- **1997:** Este dotat cu echipament şi inaugurat cabinetul stomatologic ARAS, model de bună practică în oferirea de servicii stomatologice (aplicarea precauțiilor universale).
- **1999:** Primele centre de consiliere şi testare voluntară pentru HIV sînt deschise la Bucureşti, Constanța şi Iaşi, în colaborare cu Direcțiile de Sănătate Publică locale. În acelaşi an, începe proiectul „Seară de Seară", adresat persoanelor implicate în sexul comercial (prostituate, proxeneți, combinatori). Inaugurarea unui proiect vizînd informarea adulților şi copiilor străzii cu privire la riscurile infectării cu HIV şi cu alte infecții cu transmitere sexuală (ITS).
- **2000:** Inițierea unui proiect de prevenire a riscurilor asociate consumului de droguri injectabile.
- **2002:** ARAS este membră fondatoare şi coordonatoare a *Romanian Harm Reduction Network* [Rețeaua română de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri injectabile]. În acelaşi an, asigură secretariatul Comisiei Naționale Multisectoriale SIDA (CNMS). Inițiatoare şi participantă directă la concepția CNMS, ARAS a contribuit masiv la elaborarea şi actualizarea Strategiei naționale SIDA, deținînd, în acelaşi timp, un rol important în reforma legislativă din domeniul HIV/SIDA.
- **2003:** Rol decisiv în redactarea aplicației României la finanțarea disponibilă prin proiectul Fondului Global şi al Băncii Mondiale, program gestionat de Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei şi Malariei (FGSTM). FGSTM este un parteneriat al guvernelor, al societății civile şi al mediului internațional de afaceri. Creat în 2002, şi-a propus să aloce resurse considerabile pentru a combate aceste trei cele mai devastatoare boli din lume (SIDA, tuberculoză şi malarie). Fondurile sunt canalizate către regiunile cele mai afectate, dintre care face parte şi România.
- **2004:** Din luna martie, ARAS este implementator al programului FGSTM în România (Runda a II-a): *Combaterea HIV/SIDA – un răspuns cuprinzător, coordonat,*

multisectorial în România. În afară de Capitală, ARAS număra filiale la Bacău, Braşov, Cluj, Constanța, Dolj, Iaşi, Neamț, Timiş şi un punct de lucru la Arad, la nivelul cărora – şi al județelor limitrofe – a avut şansa de a-şi extinde programele începute la Bucureşti.

- **2005:** Sub înaltul patronaj al Preşedintelui României, în noiembrie, ARAS a organizat şi găzduit la Bucureşti prima sa conferință cu participare internațională, axată pe: „Servicii durabile pentru grupurile vulnerabile".
- **2006:** ARAS este invitată să facă parte din Colegiul Prim-Ministrului României pentru consultarea asociațiilor şi fundațiilor. În colaborare cu artistul hip-hop Puya şi canalul TVR 2, ARAS desfăşoară în 20 de oraşe mari ale țării campania națională „Învață să alegi!", o campanie de promovare, în rîndul tinerilor, a unor comportamente sănătoase şi de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri (InvataSaAlegi.wordpress.com). ARAS lansează primul studiu aprofundat, realizat în România, referitor la perspectiva practicantelor sexului comercial asupra transmiterii HIV/SIDA şi a altor infecții cu transmitere sexuală. Au loc numeroase reprezentații teatrale în licee, susținute de voluntarii ARAS, liceeni şi studenți, în cadrul proiectului de prevenire HIV prin teatru: „SIDA – o problemă care te priveşte!". Grupul „Smiley" (Vis de adolescent) îşi alcătuieşte propriul club, cu propriul program de petrecere a timpului liber: adolescenți-actori pe o scenă de teatru, creație de obiecte decorative, organizarea unor excursii, vizionare de spectacole, terapie prin ritm (lecții de tobe), iar din 2007, urmează cursuri de limbă engleză şi inițiere în artele plastice (pictură, arta icoanei, modelaj, arta colajului).
- **2007:** ARAS pune în practică primul serviciu de consiliere juridică prin telefon pentru persoanele cu HIV/SIDA, în cadrul unui proiect finanțat de Ambasada Olandei, prin programul FSA. O nouă rundă de finanțare (a VI-a) din partea FGSTM ne va permite, pentru următorii doi ani, desfăşurarea unor programe de creştere a accesului grupurilor vulnerabile la servicii de prevenire şi suport. Beneficiarii acestora vor fi consumatori de droguri injectabile din patru județe şi Bucureşti; persoane implicate în sexul comercial (10 județe + Bucureşti); populație cu majoritate roma şi persoane fără adăpost din aceleaşi 11 locații. Activitățile vor consta în:
  - × realizarea unei cercetări privind comportamentele persoanelor implicate în sexul comercial din județele în care ARAS are filiale;
  - × servicii pentru prevenirea HIV/SIDA, oferite în locurile în care trăiesc sau lucrează beneficiarii şi constînd în: informare, educare, distribuire de prezervative, schimb de seringi, servicii medicale şi sociale de bază, referire către alte servicii, consiliere şi testare HIV voluntară cu teste rapide;
  - × dezvoltarea, în Bucureşti, a unei clinici-pilot uşor accesibile (Arena), care va acorda asistență medicală primară, consiliere psihosocială, consiliere şi testare HIV voluntară;

- *advocacy* în favoarea unor politici naționale durabile pentru accesul grupurilor vulnerabile la servicii.

Prin intermediul acestor activități, peste 15.000 de persoane din grupurile vulnerabile vor primi servicii adaptate nevoilor lor. Serviciile vor putea fi continuate şi extinse după încheierea proiectelor, grație premiselor oferite de cercetare şi *advocacy.*

Portofoliu

Servicii IEC (informare-educare-comunicare) pentru prevenirea HIV/SIDA

SIDA Helpline: 0 800 800 033

Unul dintre cele mai longevive programe din istoria asociației, SIDA Helpline este un serviciu de informare şi consiliere HIV/SIDA prin telefon, activ din 1993. Deține o bază de date structurată, mereu adusă la zi, şi răspunde solicitărilor de informații, consiliere şi referințe către alte servicii, venite de pe tot cuprinsul țării. Domeniile subîntinse de baza de date sînt aria HIV/SIDA, a infecțiilor cu transmitere sexuală, a planificării familiale, a sănătății reproducerii, a protecției copilului, a drepturilor omului etc. Informațiile cuprinse în baza de date provin din documentarea operatorilor ce deservesc linia şi din contribuțiile celorlalte programe/filiale ARAS sau ale organizațiilor partenere nouă, ale altor instituții, publicații, resurse online.

În perioada 1 octombrie 2006-30 iunie 2007, operatorii SIDA Helpline au asigurat acest serviciu – cu apel gratuit în rețeaua Romtelecom – timp de 12 ore zilnic, între 09,00 şi 21,00, în fiecare zi a săptămînii (inclusiv sîmbăta şi duminica). Numărul răspunsurilor oferite la întrebările apelanților este de 850, alte cca 100 de noi repere fiind adăugate ca referințe în baza de date, care cumulează, în clipa de față, 1.530 de contacte.

OCTOMBRIE 2006-OCTOMBRIE 2007

Serviciul de informare şi consiliere prin telefon în domeniul HIV/SIDA a fost înființat în octombrie 1993 şi a funcționat sub denumirea „Hotline SIDA”, în regim de voluntariat, pînă în iunie 2002. Excepție a făcut anul 1997, cînd a fost finanțat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, în cadrul unui program PHARE. În perioada iunie 2002-februarie 2004, serviciul SIDA Helpline a funcționat ca parte componentă a proiectului „Prevenire HIV”, desfăşurat de ARAS în parteneriat cu agenția de publicitate McCann Erickson, cu sprijin financiar al Uniunii Europene, prin programul Dezvoltarea Societății Civile. Parteneriatul a avut ca scop realizarea unei campanii naționale de prevenire HIV şi de combatere a discriminării prin sensibilizarea adulților față de problematica HIV, promovarea comportamentelor de prevenire a infectării şi promovarea rolului organizațiilor neguvernamentale. Pînă în 2006, SIDA Helpline a fost finanțat în cadrul Activității 1 a Programului HIV/SIDA al Proiectului Fondului Global de Combatere HIV/SIDA, TBC şi Malarie. SIDA Helpline s-a numărat printre nominalizații la titlul de proiectul anului 2005, în cadrul ediției a III-a a Galei Societății Civile, la secțiunea „Sănătate”.

Beneficiarii SIDA Helpline sînt persoane care se tem că ar putea să se infecteze, persoane care doresc să dețină mai multe cunoştințe despre HIV, persoane infectate cu HIV, persoane care doresc să facă un test HIV sau care au făcut un astfel de test, prieteni ai unor persoane infectate sau la risc de infectare.

Cifre, cifre, cifre

10% din apelanți au beneficiat de consiliere pentru evaluarea şi reducereea riscurilor de infectare, consiliere de suport în situații de criză, consiliere pre- şi post-test HIV. | 90% au solicitat şi primit informații despre transmiterea HIV, despre testul HIV, metode de reducere a riscului de infectare, alte boli cu transmitere sexuală, voluntariat, tratament, statistici. | 30% din totalul apelanților au primit referiri către servicii sociale şi medicale disponibile în zona în care locuiesc (inclusiv adresă, telefon, descrierea serviciilor).

În decursul anului 2007, în cadrul proiectului a fost elaborat un manual de consiliere prin telefon (120 de pagini), aflat în curs de avizare de către Ministerul Sănătății Publice.

Acest proiect-umbrelă, care deserveşte şi beneficiarii tuturor celorlalte proiecte ARAS, şi-a promovat numărul de telefon în varii medii şi cu cele mai diverse prilejuri: pe *website*-urile organizațiilor din domeniu: „ACCEPT", „Alături de voi", „Salvați copiii", pe *site*-ul campaniei naționale „Deschide-ți inima!", o campanie comună ARAS şi alte ONG (deschidetiinima.ro), diverse portaluri: sfatulmedicului.ro, medical.portal-romania.ro, asistentasociala.ro, parinti.com, GhidulServiciilor.ro, donatiionline.ro. În cadrul campaniei „Deschide-ți inima!", au fost puse în circulație, cu sprijinul Companiei Naționale „Poşta Română", plicuri poştale cu numărul de telefon SIDA Helpline. Este de prisos să amintim că numărul 0 800 800 033 figurează pe toate publicațiile ARAS, ca referință, şi că este menționat în toate intervențiile noastre de presă, indiferent de suport (radio, TV, teletext, publicații de tip tradițional sau *new media)*. La începutul anului şcolar 2006-2007, un întreg tiraj de caiete produse de Herlitz Tîrgu-Mureş a inclus pe coperta a IV-a informații de prevenire HIV/SIDA pentru elevi, publicînd totodată şi numărul SIDA Helpline.

Pentru mulți locuitori ai României, SIDA Helpline reprezintă cea mai accesibilă sursă de informații corecte şi complete, cel mai convenabil şi la îndemînă serviciu de consiliere.

Bugetul proiectului (1 ianuarie 2006-30 iunie 2007) a fost de 36.000 USD. Finanțator: FGSTM, prin Unitatea de Management a Proiectului Fondului Global şi Băncii Mondiale. Partener: Romtelecom, care a sponsorizat cu 100 euro/lună costurile telefonice ale liniei verzi.

OCTOMBRIE 2006-OCTOMBRIE 2007

Teatru-forum de la egal la egal

Tinerii reprezintă grupa de vîrstă cea mai vulnerabilă față de infecția cu HIV. Implicarea lor în prevenirea HIV şi în combaterea discriminării este vitală. Teatrul-forum între egali (tehnică de reprezentație teatrală ce include şi publicul în textul/interpretarea piesei de teatru) este o metodă care încearcă să reunească educația şi implicarea beneficiarilor.

Proiectul, desfăşurat în perioada februarie 2006-20 octombrie 2006, şi-a propus să combată discriminarea şi excluderea socială a adolescenților care trăiesc cu HIV prin participarea lor activă în programe de teatru-forum. În cadrul echipei de voluntari ARAS, aceştia au creat, montat, interpretat piese de teatru axate pe riscurile pe care şi le asumă tinerii, pe de o parte, şi pe ceea ce înseamnă a fi adolescent care trăieşte cu HIV, pe de alta. Fiecare filială ARAS implicată în proiect (Bucureşti, Constanța şi Neamț) a lansat propriul concurs de scenarii, a produs şi jucat propria piesă, cu propria trupă – mixtă – de actori. Spectacolele au fost interpretate în licee şi centre de plasament din cele trei zone de proiect, publicul putînd interveni direct în trama piesei.

Beneficiari direcți: 50 de adolescenți afectați de HIV, participanți la toate activitățile proiectului, cu beneficii în dezvoltarea personală şi incluziune socială; 50 de voluntari ARAS din Bucureşti-Constanța-Neamț, formați ca educatori între egali şi implicați în

oferirea de informații de prevenire HIV prin teatru; peste 1.000 de tineri spectatori (liceeni şi rezidenți ai centrelor de plasament), care să-şi însuşească abilități de viață apte să-i protejeze de infecția cu HIV şi de discriminare.

Principalele acțiuni din proiect au numărat:

- elaborarea materialelor-resursă pe tema teatrului interactiv ca metodă de educație în prevenirea HIV şi în integrarea socială a persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA (ghidul tipărit al formatorului în educație prin teatru, video-ghidul şi ghidul digital al acestuia, pliant despre teatrul-forum ca alternativă de educație, broşura comportamentelor cu risc, afişul pieselor de teatru etc.);
- organizarea sesiunilor de formare a voluntarilor în materie de educație între egali prin teatru;
- conceperea pieselor de teatru şi interpretarea lor [scriere scenarii – sub îndrumarea dramaturgului Ştefan Peca (peca.ro); montare regizorală, repetiții, reprezentații – sub îndrumarea actorului şi regizorului Bogdan Dumitrescu].

Sincronizarea voluntarilor pentru susținerea repetițiilor şi a spectacolelor a fost de multe ori dificilă, din cauza orarelor foarte diferite ale fiecăruia. Astfel, s-a lucrat cu cîte una-două dubluri pentru fiecare rol. Interacțiunea cu publicul a fost şi ea timidă, la început:

unii spectatori nu au curajul/obiceiul de a interveni în faţa unei audienţe mari. Soluţia: grupuri mici de spectatori şi jucarea piesei în mijlocul lor, nu pe o scenă tradiţională, cu diferenţă de nivel între trupă şi asistenţă.

Educaţia între egali prin teatru s-a dovedit un instrument valoros de motivare şi consolidare a legăturilor (sînt generate emoţii care funcţionează ca un liant între cei prezenţi). Deşi pregătirea fiecărei piese a presupus repetiţii extenuante de cîte 20-150 de ore, pentru o mai bună reuşită a spectacolelor s-a dovedit că este nevoie de şi mai mult timp. Teatrul-forum are de cîştigat în eficienţă prin dublarea sa cu informarea de tip tradiţional, dat fiind că el se axează mai mult pe comportamente şi situaţii.

Ca bilanţ al acestui demers: 79 de voluntari au fost instruiţi pe parcursul a 8 ateliere; au avut loc 25 de reprezentaţii interactive; 1.240 de adolescenţi au fost antrenaţi ca „public jucător", dintre care 110 adolescenţi ce trăiesc cu HIV (cf., *infra,* şi descrierea proiectului „Vis de adolescent"). Au fost puse în scenă şase scenarii originale şi au rezultat: 1.000 de CD-uri, 500 de videocasete cu înregistrarea spectacolelor şi 1.500 de broşuri *Ghidul formatorului în educaţie prin teatru;* 5.000 de broşuri despre comportamente cu risc; 10.000 de pliante-program despre teatrul-forum şi 400 de afişe care anunţau reprezentaţiile.

Spectacolele de la Bucureşti au fost invitate în festivalul „Art & AIDS”, organizat cu prilejul Zilei Mondiale SIDA (1 Decembrie 2006), parte a campaniei naționale anti-discriminare „Deschide-ți inima, sunt la fel ca tine!”, iar cel din Piatra-Neamț a fost solicitat de comunitatea din Mărgineni (jud. Neamț).

Şase personaje în căutarea unui public cald, un spectacol pus în scenă de ARAS Bucureşti, a fost inclus în selecția repertoriilor profesioniste de teatru (ghiduri ca b24fun.ro, port.ro, cityfm.ro sau bloguri ce semnalează evenimente de cultură alternativă: metropotam.ro).

> „La teatru, sînt o persoană foarte responsabilă. Am învățat să fiu mai descurcăreață în toate rolurile. Îmi place cel mai mult că avem un regizor foarte renumit, iar încrederea lui ne dă speranțe mai mari. Aştept ca, într-o bună zi, să jucăm pe mari scene.” (I.A., Bucureşti)

Colegiul Național „Gheorghe Lazăr” din Capitală a preluat ideea proiectului, creînd patru spectacole proprii. La 1 Decembrie 2006, a inițiat un minifestival de teatru în liceu, cu invitați din alte colegii bucureştene. De asemenea, actorii lor se numără astăzi printre voluntarii noştri. Spectacolele ARAS au mai fost jucate în centre de zi din Constanța şi Neamț, în spitale de boli infecțioase (Bucureşti), la Teatrul Tineretului din Piatra-Neamț,

pe scena studioului Casandra şi la sala ARCUB din Bucureşti, la Teatrul de păpuşi din Constanța, precum şi la sediul ARAS din Bucureşti, pentru membrii a nouă ONG ce oferă servicii sociale.

Originalitatea proiectului a constat în faptul că voluntarii au fost implicați încă din faza de scriere a scenariilor, pentru ca acestea să redea realități ale vieții lor: riscuri, presiune, influențe sociale, crize, emoții, dureri ale vârstei, ce înseamnă a trăi cu HIV, astfel încît spectatorii să se recunoască în situațiile şi personajele ilustrate şi să poată propune comportamente şi scenarii alternative de reducere a riscurilor şi de incluziune socială.

Ministerul Educației şi Cercetării, partener în proiect, a sprijinit organizarea spectacolelor de teatru în licee şi a avizat publicațiile destinate formatorilor în educație între egali prin teatru-forum. Construit integral de şi cu voluntari (cu excepția coordonatorilor din cele trei locații ale proiectului), proiectul ARAS a fost integrat programului MEC intitulat: „Educația pentru sănătate în şcoala românească".

Tinerilor le aparțin, aşadar: scrierea scenariilor, montarea spectacolelor, interpretarea acestora, implicarea publicului, animarea forumurilor, demersurile de educație pentru sănătate de tip clasic (discuții față-în-față, demonstrații), contribuția la elaborarea materialelor de proiect pe suport de hîrtie şi multimedia, atragerea – prin exemplu personal – de noi voluntari (ex., Colegiul Național „Gh. Lazăr" din Bucureşti). Scenariştii, actorii şi animatorii dezbaterilor sînt voluntari ai ARAS, elevi sau studenți, tineri din centre de plasament sau din familii, reuniți în jurul unui proiect social, indiferent de statutul lor HIV. Venind de la adolescenți şi, în particular, de la adolescenți infectați sau afectați de HIV/SIDA, scenariile au autenticitate şi adecvare la problematica pe care o tratează. Noutatea demersului a constat în implicarea beneficiarilor ca autori şi ca vehicul al informației.

La ediția a V-a a Galei Societății Civile, mai 2007, proiectul a fost recompensat cu mențiune specială pentru originalitate şi interactivitate, la secțiunea „Educație şi cercetare". Unic finanțator: Reprezentanța UNICEF în România, cu un buget total de 76.511 USD.

„E timpul să ne implicăm!”

Formarea profesioniştilor din centre de plasament

Program de prevenire a infecției cu HIV, a altor infecții cu transmitere sexuală şi a consumului de droguri în rîndul copiilor şi adolescenților din centre de plasament, „E timpul să ne implicăm!” reprezintă un parteneriat ARAS-ANPDC-DGASPC-„Salvați Copiii”.

Dată fiind vulnerabilitatea crescută a copiilor şi adolescenților din centre de plasament, datorată lipsei de informații legate de propriul corp, de sexualitate, lipsei anumitor abilități sociale, aceştia au nevoie să fie informați şi educați. Proiectul şi-a propus să amelioreze informațiile despre transmiterea infecției cu HIV, despre consecințele infecției, despre reducerea riscurilor şi despre abilitatea de a adopta şi menține o strategie de reducere a riscurilor în rîndul acestora. Activitatea de educație în acest sens urma să revină personalului din instituțiile în care trăiesc aceşti copii şi tineri, în special educatorilor, dar şi altor categorii de personal care lucrează direct cu copiii.

Anul 2006 şi prima parte a anului 2007 au reprezentat faza a II-a a proiectului (după cea dintîi, cuprinsă între 1 martie 2004 şi 31 decembrie 2005, finanțată de FGSTM cu un total de 52.321 USD).

Pe parcursul proiectului, ARAS a oferit instruire pentru profesioniştii din 157 de centre de plasament din Bucureşti şi din 21 de județe: Arad, Bacău, Bihor, Brăila, Buzău, Călăraşi, Cluj, Dolj, Ialomița, Ilfov, Maramureş, Neamț, Olt, Prahova, Satu-Mare, Sălaj, Teleorman, Timiş, Vaslui, Vîlcea, Vrancea.

În 2006, activitatea de educație desfăşurată în centrele de plasament de educatorii formați de ARAS a raportat 685 de copii şi tineri participanți (dintr-un total de 5.866 de beneficiari, de la începutul proiectului; 5.181 în faza I).

În 2007, a fost reeditat manualul educatorului pentru *Prevenirea infecției cu HIV/SIDA şi a altor infecții cu transmitere sexuală* (300 de exemplare), destinat participanților la atelierele de formare şi altor profesionişti interesați din domeniu. S-a tipărit un nou tiraj de 10.000 de pliante despre *Infecția cu HIV* şi încă 10.000 despre *Sex fără riscuri,* ambele broşuri pentru copii şi tineri din centre de plasament. De asemenea, au fost imprimate noi 1.000 de afişe cu *Precauțiile universale în prevenirea infecțiilor cu HIV, hepatită de tip*

B şi C, alte 1.000 – *SIDA, o provocare la solidaritate,* pentru dotarea centrelor de plasament incluse în proiect.

Parteneri: Ministerul Muncii, Familiei şi Egalității de Şanse (Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului), Direcția Generală de Asistență Socială a Protecției Copilului, organizația „Salvați Copiii" – care a acoperit celelalte județe ale țării.

Educație medicală continuă în consilierea HIV

Consilierea şi testarea HIV voluntară reprezintă poarta de intrare către serviciile de prevenire şi tratament. Pornind de la premisa că personalul medical poate şi are responsabilitatea de se implica în activități de consiliere pentru reducerea riscurilor de infectare cu HIV, programul „Inițiativa pentru Sănătatea Familiei din România" (ISFR), derulat de Ministerul Sănătății Publice şi Institutul de Cercetare şi Formare JSI, cu finanțare din partea Guvernului SUA, prin Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională, a inclus şi o componentă de formare a personalului medical, pentru ca acesta să fie pregătit să desfăşoare activități de prevenire HIV/SIDA, în completarea serviciilor oferite în mod uzual femeilor în maternitățile din România.

Ordinul Asistenților Medicali şi Moaşelor din România
Departamentul Profesional - Stiintific
- Educație Medicală Continuă -

ADEVERINȚĂ

D-l.(D-na.) PARASCHIV STELA CNP 2790517282209
posesor al certificatului de membru OAMMR seria ..... nr. ..... incadrat(a) la .....
S.C. NICOLE CDTM SRL in functia de ASISTENT MEDICAL
specialitatea GENERALIST a participat la acțiunea: CURS
cu tema: "CONSILIERE HIV"
în perioada 04/06/2007 - 06/06/2007 şi a obținut un număr de 18 credite.

Prezenta adeverință s-a eliberat în conformitate cu Programul Național de Educație Medicală Continuă

Presedinte,
Georgescu Gheorghe

Seria: BUC. Nr.: 0000039737 Data eliberării: 31/07/2007

Filiala Municipiului Bucuresti

Acreditată de Colegiul Medicilor şi de Ordinul Asistenților Medicali şi Moaşelor din România ca formator în consilierea pre- şi post-test HIV (18 ore de curs), în perioada 1aprilie- 31 iulie 2007 ARAS a instruit personalul medical – în special asistenți medicali – din secțiile de obstetrică-ginecologie ale spitalelor selectate în programul ISFR, astfel încît aceştia să-şi îmbunătățească abilitatea de a oferi informații pentru prevenirea HIV/SIDA/ITS şi pentru consilierea de reducere a riscului de infectare.

În urma încheierii unor protocoale de colaborare cu maternități din programul ISFR – Bucureşti, Oradea, Cluj, Iaşi, Brăila, Galați, Timişoara, Craiova şi Constanța –, colaborare facilitată de OAMMR locale, de asistenta-şefă din secția de ginecologie sau de directorul spitalului, *curriculum*-ul de curs a fost actualizat şi adaptat la intervenția specifică, accentuîndu-se metodele de lucru în consilierea de prevenire HIV. Pentru participanții la curs au fost tipărite manualul-suport, *Consilierea pentru prevenirea HIV,* precum şi materiale ajutătoare în activitatea ulterioară de consiliere (pliante cu informații de prevenire pentru paciente: *E dreptul tău să ştii).*

Au avut loc 24 de ateliere de formare a cîte trei zile fiecare, cu cîte 9-20 de participanți per atelier. Sesiunile de formare despre consilierea HIV au fost interactive şi au inclus prezentări, activități pe grupuri de lucru, dezbateri, jocuri de rol, videoproiecții.

Participarea cursanților la *training* a fost gratuită, diplomele de participare fiind acordate de OAMMR şi atestînd cîte 18 ore de educație medicală continuă.

RAPORT DE ACTIVITATE

Pe durata acestui proiect, au fost instruiți în consilierea şi testarea HIV voluntară 417 asistenți medicali din: spitalele „Filantropia” (55 de cursanți), „Panait Sîrbu” (54), „Caritas” (41), „Polizu” (24) şi maternitatea „Bucur” (17) (Bucureşti), maternitatea „Elena Doamna” din Iaşi (41), spitalul de obstetrică-ginecologie din Brăila (27), spitalele județene din Cluj-Napoca (17), Timişoara (51), Constanța (20), Craiova (22), Oradea (26) şi Galați (22). Bugetul proiectului: 34.800 USD.

„Foarte util, explicațiile au fost foarte valoroase, dar aş sugera efectuarea unor cursuri de informare şi pentru persoanele cu grad scăzut de cultură. Să se facă o informare mai asiduă şi în rîndul bărbaților, iar programele să se promoveze şi la sate.”

„Consider că acest curs a fost foarte util pentru a-mi îmbunătăți relația cu pacienții, pentru a ne proteja împotriva infecțiilor, pentru a şti cum să-i consiliez pe cei în criză.”

„Da, am aflat de tot felul de situații, pe care nici nu le imaginam. Între altele, că, fiind contaminat, poți trăi acceptând, făcînd tratament, încă mulți ani.”

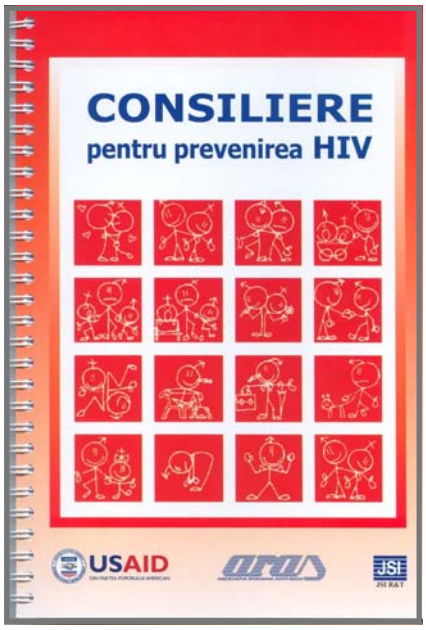

Oportunități de sănătate pentru persoane cu dizabilități

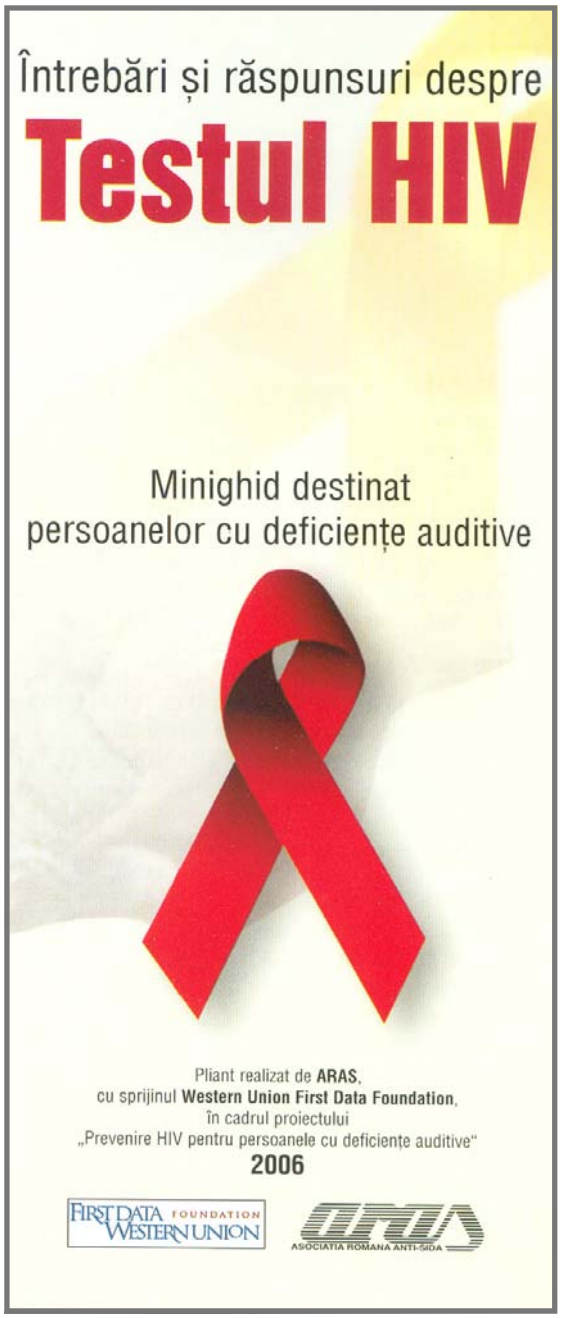

Octombrie 2006 a fost ultima lună a proiectului de prevenire a transmiterii HIV în rîndul tinerilor cu dificultăți de auz, desfăşurat pe durata unui an, cu începere din noiembrie 2005. Avînd ca obiective prevenirea transmiterii HIV pentru tinerii cu deficiențe de auz, creşterea accesului acestora la servicii de consiliere şi testare pentru HIV şi promovarea educației pentru sănătate în şcolile speciale prin informarea profesorilor din aceste instituții şi prin informarea factorilor de decizie, proiectul a reuşit să dezvolte un studiu cu privire la cunoştințele, atitudinile, practicile şi comportamentele a 111 tineri cu deficiențe de auz în ceea ce priveşte HIV/SIDA. Studiul a vizat cunoştințele acestora despre transmiterea HIV, despre metode de prevenire, igienă personală, tipuri de comportamente, atitudini față de propria sănătate şi față de persoanele cu HIV/SIDA. Un sociolog şi cinci operatori de teren, recrutați din rîndul persoanelor cu deficiențe auditive, au fost cei care au aplicat interviul ce a stat la baza studiului. Concluziile acestuia au fost înaintate autorităților, pentru a servi ca punct de plecare în adaptarea politicilor la nevoile reale ale acestei categorii de beneficiari, aşa cum reies din interpretarea rezultatelor. Principalele recomandări dezvăluite de studiu au fost necesitatea includerii educației pentru sănătate în programa şcolilor speciale: activități dedicate prevenirii infecției cu HIV (informare despre transmiterea HIV/SIDA şi despre metodele de prevenire a ei, distribuire de prezervative prin intermediul Asociației Surzilor din România) şi facilitarea accesului acestor tineri la servicii de consiliere şi testare HIV – toate acestea mediate de interpreți în limbaj mimico-gesticular.

Întrucît principala formă de comunicare în cadrul acestei comunități rămîne limbajul semnelor, a fost necesară formarea unor educatori de sănătate din rîndul grupului-țintă. În urma semnării unui acord cu Ministerul Educației şi Cercetării, prin Direcția acestuia pentru învățămînt special, ARAS a instruit 87 de profesori din trei şcoli speciale bucureştene, în decursul a opt sesiuni de informare, pe tema căilor de transmitere HIV, a metodelor de prevenire HIV, a testării HIV şi a metodelor şi tehnicilor de educație adecvate persoanelor cu nevoi speciale. Aceştia, la rîndul lor, au susținut cinci sesiuni de informare a cîte 15 participanți/sesiune pentru elevii din şcolile speciale. 105 persoane cu deficiențe de auz şi-au efectuat un test HIV, cu medierea unui consilier pre- şi post-test HIV, cunoscător al limbajului mimico-gesticular. Cea mai mare parte a testelor au fost efectuate în cadrul centrului Diham, un parteneriat ARAS-Direcția de Sănătate Publică a Municipiului Bucureşti, centru care, după 5 ani de funcționare eficientă, şi-a încheiat activitatea la sfîrşitul lunii august 2006, din rațiuni de renovare. În lunile următoare, s-au efectuat teste rapide, la sediul Asociației Naționale a Surzilor.

Prin intermediul Asociației Naționale a Surzilor din România, au fost distribuite 10.000 de pliante ARAS, intitulate *Testul HIV* şi create special în cadrul acestui proiect.

La 27 octombrie 2006, a fost organizată o conferință de sensibilizare a factorilor de decizie cu privire la nevoile de informare ale persoanelor cu deficiențe de auz din România, eveniment la care au luat parte 25 de reprezentanți ai Ministerului Educației şi Cercetării, ai inspectoratelor şcolare din țară, directori de şcoli speciale, profesori, reprezentanți ai organizațiilor non-guvernamentale.

Conferința a inclus prezentarea proiectului, a studiului efectuat de ARAS, a metodelor şi tehnicilor de educație pentru sănătate adaptate învățămîntului special, analiza situației privind accesul tinerilor cu nevoi speciale la informația despre sănătate.

Proiectul a avut un buget de 16.705 USD şi a fost finanțat de Fundația „First Data – Western Union". Parteneri: Asociația Națională a Surzilor din România, Ministerul Educației şi Cercetării (Direcția pentru învățămînt special).

„Învață să alegi!”

Promovarea unor comportamente sănătoase în rîndul liceenilor

Campanie națională de prevenire HIV/ITS şi a consumului de droguri, *Învață să alegi!* este un proiect ce s-a desfăşurat între 15 octombrie 2006 şi 15 octombrie 2007. Conceput ca o suită de concerte itinerante, susținute, pentru un impact maxim, de un idol al adolescenților din România – artistul hip-hop Puya, component al trupei „Sişu şi Puya”, pe numele său din afara scenei Dragoş Gărdescu (căruia i s-au alăturat DJ Wicked şi Gigis) –, acestea au fost dublate de forumuri-dezbatere cu elevii liceeni, animate de educatorii de sănătate ARAS. Proiectul a avut o evoluție îndrăzneață, propunînd şi cîte o conferință de presă în fiecare oraş în care a poposit. Caravana de concerte şi discuții, intens mediatizate în presa națională şi în cea locală, a parcurs următorul traseu, pe durata unui an calendaristic, în această ordine: Buzău, Brăila, Suceava, Baia-Mare, Oradea, Cluj-Napoca, Tîrgu-Mureş, Braşov, Sibiu, Arad, Timişoara, Tîrgu-Jiu, Craiova, Ploieşti, Constanța şi Bucureşti.

Lansarea proiectului s-a făcut printr-o conferință de presă, organizată în Bucureşti, la Palatul Parlamentului. Campaniei i-a fost consacrat, de către TVR 2, un întreg ciclu de emisiuni duminicale, sub denumirea „Fără limite”, „reportaje, miniserii de documentare despre lumi neştiute: droguri etc.”, după cum se preciza în sinopsis. Televiziunea muzicală cu audiență foarte tînără (14-19 ani) *U* TV a difuzat spotul campaniei, spot ce

transmitea mesajul proiectului, legat de comportamente sănătoase, reducerea riscurilor asociate consumului de droguri şi practicarea sexului protejat, abstinența, fidelitatea. A fost elaborat un pliant al proiectului. Campaniei i-a fost dedicat şi un blog, care anunța spectacolele: invatasaalegi.wordpress.com şi dialoga cu publicul-țintă.

Proiectul a fost finanțat de FGSTM (49.200 USD) şi derulat în parteneriat cu Ministerul Educației şi Cercetării, TVR 2, asociația „Integration" şi „Love Plus", acesta din urmă – un proiect PSI, care a contribuit cu prezervative. Parteneri media: *U* TV, *Cotidianul, România liberă, Bravo, Bucharest Daily News, unu & unu* (revistă distribuită gratuit în licee).

Opțiuni pentru sănătate

Proiect de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri injectabile, a debutat la 1 martie 2004, în parteneriat cu RHRN (Romanian Harm Reduction Network), cu scopul de a îmbunătăți starea de sănătate a consumatorilor de droguri injectabile (CDI) prin promovarea şi oferirea unor servicii moderne, după modelul celor practicate cu succes în țările dezvoltate. Obiectivele subsidiare ale proiectului erau creşterea accesului CDI la echipament steril de injectare, creşterea capacității ONG de a oferi servicii de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri injectabile, dezvoltarea RHRN, implicarea factorilor de decizie în programele de prevenire HIV destinate CDI şi în programe de tratare a dependenței.

Proiectul a vizat consumatorii de droguri injectabile din Bucureşti, deosebit de vulnerabili față de infecția cu HIV şi față de virusul hepatitei B şi C, prin utilizarea în comun a echipamentului de injectare şi prin relații sexuale neprotejate, cu parteneri multipli. Activitățile s-au desfăşurat, ca în toate proiectele de *outreach,* pe stradă, cu ajutorul unei unități mobile. Echipa proiectului, formată din psihologi, psihopedagog, medic, educatori de sănătate, a oferit servicii de informare şi educare a beneficiarilor cu privire la HIV/SIDA/ITS/hepatită B şi C, la proceduri de testare, la reguli generale de igienă; a informat şi consiliat despre riscurile asociate consumului de droguri injectabile; a distribuit prezervative; a făcut schimb de seringi şi distribuire de echipament steril de injectare; a oferit referințe către centrele de consiliere şi testare HIV, către centrele de detoxifiere

specializate, către centre de substituție şi de post-cură; a distribuit materiale IEC. Toate aceste activități au fost finanțate de FGSTM, ICASO, Sidaction, precum şi de Ministerul Muncii, Solidarității Sociale şi Familiei, care a contribuit lunar cu o sumă echivalentă cu valoarea a 6.000 de seringi.

O sesiune informativă dedicată unui consumator de droguri injectabile poate include următoarele subiecte: locuri de injectare cu potențial de risc crescut; metode de injectare sigură; supradoza; riscurile asociate cu comportamentele sexuale şi consumul de droguri; co-infecția HIV-hepatită C; servicii existente pentru nevoile CDI.

Cealaltă componentă a proiectului, cea de *advocacy,* finanțată de UNICEF, a inclus activități menite să crească, în rîndul farmaciştilor, al primăriilor, al politicienilor, conştientizarea cu privire la nevoile consumatorilor de droguri injectabile şi la urgența extinderii serviciilor de *harm reduction*. Istoricul proiectului numără o cercetare cu privire la perspectiva farmaciştilor asupra clienților lor consumatori de droguri (tipărită în limbile română şi engleză, în 2004-2005), precum şi un studiu referitor la perspectiva mass-media asupra consumului şi consumatorilor de droguri.

În 2006, „Opțiuni pentru sănătate" a avut 1.730 de beneficiari, dintre care 879 de participanți la schimbul de seringi. În primul semestru al anului 2007, activitățile proiectului au fost mult diminuate, din cauza lipsei de fonduri (semnare tardivă a acordului de grant). Bugetul total al proiectului, din 2004 pînă acum: 100.541 USD.

Prevenire HIV/SIDA în rîndul grupurilor vulnerabile: tineri care locuiesc pe stradă şi romi

Finanțat de FGSTM şi avînd ca perioadă de implementare intervalul cuprins între anii 2004 şi 2008, după ce, în primii doi ani, s-au desfăşurat activități în Bucureşti, Constanța, Craiova, Iaşi, Bacău, Piatra-Neamț, Timişoara (3.081 de tineri care locuiesc pe stradă şi 25.148 de romi), proiectul vizează reducerea riscurilor de infectare cu HIV în rîndul a 750 de copii şi tineri care trăiesc pe stradă şi a 2.500 de persoane de etnie roma din 7 județe, cu accent pe comunitățile urbane. Ariile acoperite de proiect în perioada 2006-2007: Bucureşti, Iaşi, Constanța şi Braşov.

Prin această intervenție se urmăreşte creşterea numărului de beneficiari care pot numi corect cel puțin două comportamente cu risc de infectare, îşi pot evalua corect riscul de infectare cu HIV, pot alege şi menține o strategie de reducere a riscului, cunosc faptul că o persoană cu HIV/SIDA arată exact ca o persoană sănătoasă, cunosc folosirea corectă a prezervativului, pe care îl utilizează constant, au acces la servicii medicale.

RAPORT DE ACTIVITATE

Echipa proiectului a lucrat cu sprijinul mediatorilor comunitari şi al educatorilor între egali, recrutați din rîndul populației-țintă şi instruiți de personalul ARAS în sesiuni de formare.

Serviciile oferite au inclus: informarea beneficiarilor despre HIV/SIDA, alte infecții cu transmitere sexuală, proceduri de testare, informare despre semnificația testului HIV şi a rezultatelor acestuia, educație despre corpul uman, microbi, precauții universale şi reguli de igienă, riscurile consumului de droguri.

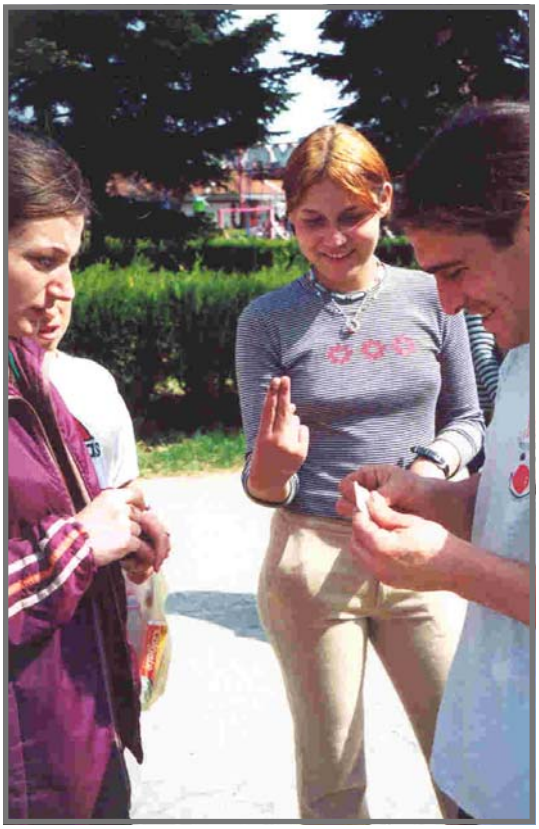

Alte servicii au constat în sprijin pentru autoevaluarea riscului de infectare cu HIV şi pentru crearea unui plan personal de reducere a riscului. În unele cazuri, s-au făcut referiri spre servicii specializate (tratament gratuit pentru sifilis, alte tipuri de consultații medicale). Acestea au fost posibile grație colaborării cu instituții publice de sănătate sau cu alte ONG. Complementar oferirii de informații şi de însoțire la servicii, spre exemplu la cele de consiliere şi testare, proiectul a avut şi o componentă de sprijin material, donînd beneficiarilor săi prezervative şi pachete cu produse de igienă (prin finanțare din partea MMSSF; cf., *infra,* Servicii sociale pentru grupuri vulnerabile).

Organizația „Pro Democrația", editoare a unui ghid pentru uzul parlamentarilor în circumscripțiilor lor şi intitulat „Biroul parlamentar - puntea de legătură cu cetățenii" (în curs de apariție), a selectat acest proiect, în septembrie 2007, spre a fi inserat în respectiva publicație, ca exemplu de serviciu acordat comunității de către un ONG.

Parteneri: Direcțiile de Sănătate Publică din județele de intervenție, organizațiile „Romani Criss”, „Samu Social”, „Concordia” etc. Bugetul total al proiectului, în perioada 2004-2007: 370.644 USD.

„Seară de seară”
Servicii de prevenire HIV pentru persoane care practică sexul comercial

Sexul comercial, cunoscut sub denumirea de „prostituție”, este un fenomen din ce în ce mai vizibil, în România zilelor noastre. Într-o țară în care legea interzice această practică, iar morala publică o condamnă, la rîndul său, este foarte dificil să acorzi asistență specializată acestei categorii de public. În acelaşi timp, România a devenit o piață de desfacere intensă a drogurilor.

Expunerea la sexul neprotejat, consumul de droguri, lipsa documentelor de identitate, statutul roma al unora dintre aceste persoane (educație precară, acces redus la servicii medicale şi sociale) sînt factori favorizanți pentru infecția cu HIV sau cu alte ITS şi pentru excludere socială.

RAPORT DE ACTIVITATE

În 1999, cînd, la Bucureşti, a demarat proiectul „Seară de seară”, nu existau informații oficiale despre standardul de viață al persoanelor care practică sexul comercial, nu existau inițiative sociale sau de educație destinate acestora şi, evident, nici programe specifice de prevenire a infecției cu HIV.

Definiția grupurilor vulnerabile a început să includă, în România, persoanele ce practică sexul comercial şi consumatorii de droguri o dată cu elaborarea Strategiei naționale SIDA 2001-2007, datorită contribuției ARAS, responsabilă cu această secțiune în numitul document.

Obiectivele programului „Seară de seară” sînt reducerea riscurilor de infectare cu HIV şi de marginalizare a persoanelor care practică sexul comercial, creşterea accesului acestora la servicii psiho-medicale şi sociale.

Serviciile oferite acestei comunități numără: asistență medicală primară, asistență socială, suport psihologic, consiliere, schimb de seringi, distribuire de echipament steril de injectare, distribuire de prezervative, evaluarea riscului, reducerea riscului, referințe către alte servicii medicale şi sociale, transport gratuit către acestea, consiliere şi testare HIV/ hepatită B/ hepatită C, vaccinare anti-hepatită A şi B.

OCTOMBRIE 2006-OCTOMBRIE 2007

Din mai 2004, proiectul a fost extins la alte cinci județe, prin finanțarea din partea Rundei a II-a a FGSTM, iar o dată cu Runda a VI-a a aceluiaşi fond, la cinci noi județe. În momentul de față, programul se desfăşoară în: Bucureşti, Ilfov, Timiş, Iaşi, Braşov, Constanța, Bacău, Dolj, Neamț, Cluj. Pînă în 2006, a funcționat şi un punct de lucru la Arad.

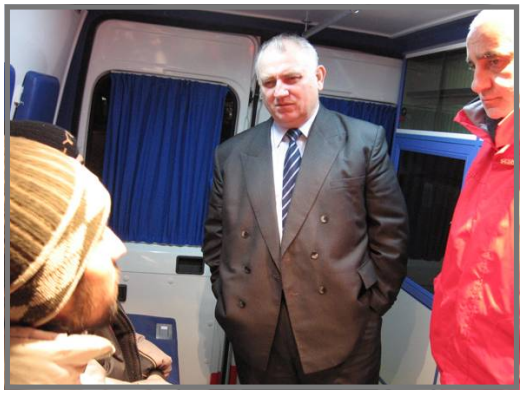

Echipele de teren se deplasează cu unități mobile, utilate pentru acordarea de servicii pe stradă (la Bucureşti, este folosită chiar o ambulanță).

Cu sprijinul tehnic şi financiar al UNAIDS, în 2006 ARAS a lansat primul studiu național referitor la cunoştințele, atitudinile, practicile şi comportamentele lucrătorilor sexuali din România. În acelaşi an, circa 1.500 de persoane care practică sexul comercial şi persoane din comunitatea acestora (familie, proxeneți, combinatori, clienți) au primit asistență specializată. Din martie 2007, prin dezvoltarea parteneriatului între ARAS şi Agenția Națională Antidrog, persoanele aflate în asistență pot beneficia de servicii şi în cadrul unui *drop-in center* situat în Str. Dr. Grozovici, lîngă Institutul de Boli Infecțioase „Prof. Dr. Matei Balş".

De la înființare şi pînă azi, programul „Seară de seară" şi-a atras foarte multă simpatie şi fonduri, deoarece, între altele, a fost ceea ce se numeşte un „proiect deschis". El a permis unor autorități din România şi din străinătate să viziteze zonele de intervenție, să asiste la modul în care se lucrează cu beneficiarii şi chiar să dialogheze cu aceştia. De asemenea, publicații reputate (revistele *22* şi *Dilema veche,* ziarul *Cotidianul)* şi televiziuni prestigioase *(Realitatea* TV, *Arte* TV) au dedicat materiale generoase acestui program.

Parteneri: Agenția Națională Antidrog, Fundația pentru Îngrijiri Comunitare, Spitalul „Colentina".
Finanțatori: FGSTM, Open Society Institute, UNODC, Sidaction, MMSSF.

„Seară de seară”
Componenta de sănătate pentru romi

Cu o durată de desfăşurare cuprinsă între 1 august 2006 şi 1 august 2007, acesta este primul proiect de reducere a riscurilor asociate drogurilor injectabile din România care se adresează populației de etnie roma, implicată în consumul de droguri injectabile şi/ sau în sexul comercial. Proiectul a cuprins ariile Bucureşti şi Ilfov.

Cele două grupe de populație cu care s-au stabilit contacte sînt reprezentate, pe de o parte, de persoanele fără adăpost şi, pe de altă parte, de cele care locuiesc în ghetouri. În cazul primei grupe, aceştia sînt în special tineri care obişnuiesc să consume aurolac *(glue).* De regulă, ei locuiesc pe stradă sau în sistemul de canalizare al oraşului. Nu au acte de identitate şi majoritatea se află la a doua sau a treia generație pe stradă. Principala lor sursă de venituri o reprezintă cerşetoria şi spălatul parbrizelor la intersecții. Consumul de droguri injectabile s-a declanşat şi a evoluat rapid, în rîndul acestor persoane, îndeosebi din cauza celor ce se află în strînsă legătură cu distribuția de droguri. Consumul de heroină a dus la agravarea stării lor de sănătate, oricum precară din pricina lipsei de adăpost, a alimentației necorespunzătoare şi a dificultăților de menținere a igienei personale.

Pe durata proiectului, beneficiarii au avut acces la servicii psiho-medico-sociale de calitate *(low threshold).* S-au distribuit 632.371 de seringi noi, în schimbul celor colectate, şi 191.831 de prezervative. Prin intermediul acestor activități, am contribuit la reducerea riscurilor de infectare HIV/SIDA în comunitate şi la diminuarea fenomenului de marginalizare şi excluziune socială la care sînt supuşi aceştia. În acelaşi timp, prin discuțiile purtate cu reprezentanții instituțiilor ce au ca obiectiv protecția drepturilor persoanelor de etnie roma, am contribuit la promovarea serviciilor de *harm reduction.*

Finanțarea proiectului a fost asigurată de Open Society Institute şi a constat în 30.000 USD.

Clinică-pilot „Arena”
Centru de tratament prin substituție a drogului cu metadonă

Statisticile arată că, în România ultimilor ani, consumul de droguri a crescut în mod semnificativ, realitate care trebuie să atragă atenția asupra nevoii de programe în domeniu. Consumatorul român de droguri injectabile întîmpină nenumărate bariere în

accesarea serviciilor de sănătate şi a informaţiilor de reducere a riscurilor asociate consumului: accesul său la echipamente sterile de injectare este limitat, întrucît farmaciile nu vînd încă seringi, ca în Occident, programele de schimb de seringi se rezumă la cîteva ONG-uri, sprijinite financiar de organisme internaţionale, şi, de asemenea, capitala ţării dispune de doar două centre de substituţie a drogului injectabil cu metadonă (cu o capacitate de doar cca 500 de beneficiari) şi de două centre de detoxificare. Serviciile de tratare a dependenţei de droguri acoperă, prin urmare, mai puţin de 5% din nevoile celor care solicită un tratament.

La 21 iunie 2007, în parteneriat cu Institutul de Boli Infecţioase „Prof. Dr. Matei Balş”, ARAS, în calitate de membră RHRN, a deschis un serviciu de tratament al dependenţei de droguri prin substituţie cu metadonă. Echipa proiectului numără două asistente medicale, un asistent social, un psiholog şi un medic, cel care şi prescrie metadona şi alte tipuri de medicaţie asociată tratamentului de substituţie. Membrii echipei au fost instruiţi în cadrul unui curs despre „Cele mai bune practici în tratamentul de substituţie”, asigurat de Dr. Andrej Kastelic, expert internaţional, şeful reţelei de centre de tratament prin substituţie din Slovenia.

S-au produs un pliant de prezentare a proiectului şi fluturaşi de informare pentru beneficiari, cuprinzînd tipurile de servicii acordate de „Arena”, orarul de funcţionare, condiţii de acces în program, harta locaţiei. Aceste materiale au fost distribuite în cadrul programelor de teren. Aşadar, admiterea în program are loc după o evaluare psiho-socială preliminară, care investighează istoricul de consum al pacientului: perioade de

abstinență, tipuri de substanțe utilizate, risc de supradoză sau alte evenimente asociate abuzului de droguri. Urmează apoi o examinare medicală, analiza de caz, evaluarea motivației de a urma tratamentul şi a rolului substituției în viața pacientului. Din păcate, un segment important de consumatori de heroină nu are acces la acest program, întrucît legea interzice administrarea de metadonă pacienților sub 16 ani.

De la inaugurare şi pînă acum, au fost evaluate medico-psiho-social 254 de persoane, au avut loc 209 examinări medicale, 110 persoane urmează tratament cu metadonă contra-cost, iar 35 (cazuri sociale, femei însărcinate, persoane cu HIV/SIDA etc.) – fără plată. Alte 63 de persoane au renunțat la tratament în mai puțin de cinci zile de la debutul acestuia şi au părăsit programul. Plata reprezintă echivalentul a 100 Euro pe lună şi este folosită ca formă de responsabilizare a pacientului, acoperind, în acelaşi timp, costurile pentru serviciile acordate cazurilor sociale, dar şi asigurînd o marjă de siguranță pentru cînd va fi încetat finanțarea externă a proiectului.

Au avut loc întîlniri cu preşedintele Agenției Naționale Antidrog, în vederea includerii centrului ca parte a planului de acțiune în Strategia națională antidrog 2005-2012 şi a obținerii, astfel, a sustenabilității proiectului, la sfîrşitul finanțării. Aceasta este asigurată de UNDP, UNODC şi FGSTM.

Cabinet stomatologic Model de bună practică în aplicarea precauțiilor universale

Este un serviciu creat în 1997, cu fonduri provenite de la Fundațiile Olandeze, prin intermediul Stichten Kinderpostzegels Nederland. Oferă servicii stomatologice publicului larg, dar şi grupurilor defavorizate (discriminate şi/sau lipsite de resurse financiare), în condițiile în care o persoană care îşi dezvăluie diagnosticul HIV este, de cele mai multe ori, respinsă de majoritatea cabinetelor din Bucureşti şi/sau nu-şi poate permite să achite costurile intervențiilor. Încasările provenite din plata serviciilor asigură autofinanțarea cabinetului, de la înființare pînă azi.

Primii săi clienți au fost adulți şi copii din Bucureşti şi din județele limitrofe, aflați în asistența socială a ARAS, ulterior cabinetul ajungînd să fie recomandat de medicii specialişti în infecția cu HIV pacienților lor din provincie, internați sau veniți la consultații în Capitală.

Cabinetul stomatologic ARAS este, în acelaşi timp, proiect de informare medicală referitoare la precauțiile universale şi la metodele de prevenire HIV/hepatită B şi C în practica stomatologică. Echipa proiectului este compusă din doi medici stomatologi şi o asistentă medicală, care acordă servicii cinci zile pe săptămînă. *Prevenirea HIV în*

practica stomatologică, lucrare aparținînd echipei noastre de medici şi editată în 2004, a fost solicitată în cursul acestui an de Direcția de Sănătate Publică a județului Hunedoara, pentru informarea personalului de stomatologie din județ. Întrucît publicarea lucrării a fost finanțată, în anul apariției, de Direcția de Sănătate Publică a Municipiului Bucureşti, difuzarea ei s-a limitat în rîndul specialiştilor din Capitală şi împrejurimi.

Între 1 octombrie 2006 şi 31 octombrie 2007, au fost tratați în cabinetul ARAS 2.420 de pacienți, dintre care 300 sînt pacienți noi. 1.820 de persoane au reprezentat cazuri sociale (210 dintre acestea fiind pacienți noi), care au primit asistență socială constînd în plata tratamentului cu 70 % reducere, pentru 120 dintre ei, şi cu 100% reducere, pentru 70.

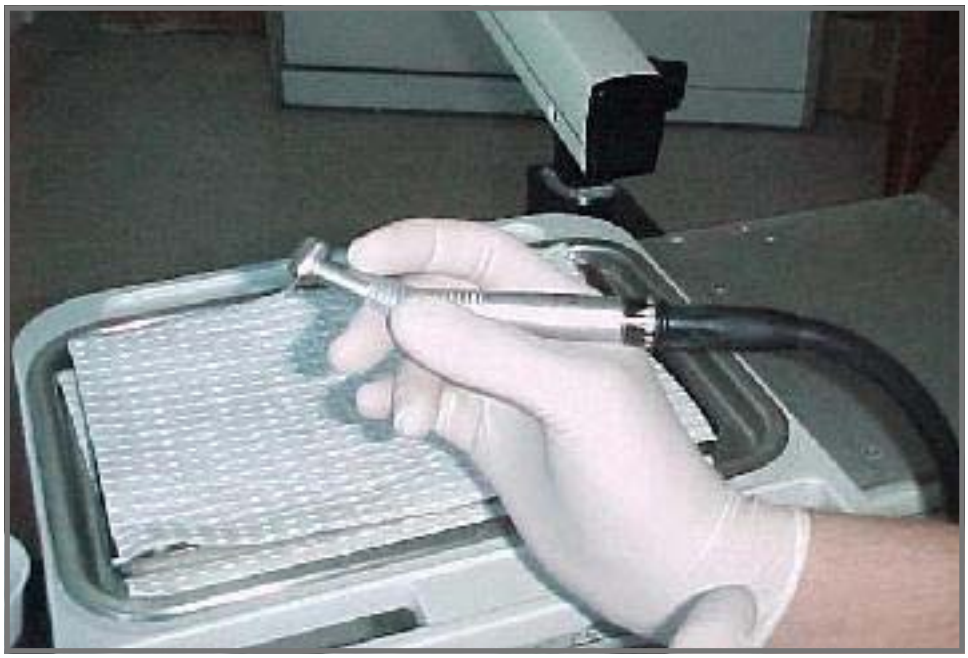

Servicii de asistență socială pentru persoanele afectate de HIV/SIDA

Programul se desfăşoară din 1995 şi este unul dintre puținele servicii sociale disponibile în România pentru persoanele afectate de infecția cu HIV (adulți, adolescenți, copii şi familiile lor).

„Vis de adolescent”
Program educațional
pentru dezvoltarea personală a adolescenților

Dezvoltarea personalității, identificarea intereselor şi aspirațiilor individuale, ameliorarea abilităților sociale şi a aptitudinilor speciale (artistice, manuale etc.), creşterea stimei de sine şi obținerea autonomiei personale (continuarea studiilor, ocuparea unui loc de muncă) reprezintă obiectivele acestui program, inițiat la 1 iulie 2006 şi încheiat la 31 august 2007.

Publicație finanțată de Fondation d'entreprise Air France

CERCUL

Jurnal Nr. 1, Anul 1

Despre noi

Cercul poate fi văzut ca aşezarea simetrică a unor puncte la egală distanță de centru. **Cercul exprimă astfel egalitatea.**

Punctele cercului sunt la fel unele față de altele şi se sprijină în egală măsură. Cercul exprimă legătura ce există între puncte, ca nişte mâini unite în semn de ajutor. Cu toate că cercul este o figură închisă, cercul nostru nu este. Oricine ni se poate alătura cu condiția să fie ca noi: să fie bun, să fie deschis, să fie dornic de a dărui.

Jurnalul nostru, CERCUL, vorbeşte despre noi. Ne adresăm celor la fel de tineri ca noi, care au preocupări şi emoții asemănătoare. Le vorbeşte însă şi părinților, profesorilor sau educatorilor. Tuturor vrem să le arătăm ce este în mintea, în sufletul şi în viața noastră.

Rugăm părinții şi profesorii să fie atenți! Le vom demonstra că noi, copiii şi adolescenții, avem viața noastră, gânduri, emoții şi sentimente, pe care trebuie să le cunoască şi de care trebuie să țină cont!

Monica Dan - ARAS

Revista "Cercul"

Aflată la primul său număr tipărit revista noastă, "Cercul", a circulat deja în format electronic, în 4 numere, pe durata a mai mult de 2 ani (2005-2007). De acum putem şi tipări, grație sprijinului financiar al Fundației Air France. În tot acest timp am încercat să învățăm să scriem (jurnalistic), să ne exprimăm şi să dăm celorlalți ocazia să se exprime. Dorim să ilustrăm lumea aşa cum o vedem - din punctul de vedere al unor adolescenți implicați ca voluntari în informarea şi educarea oamenilor în legătură cu infecția cu HIV, consumul de droguri, infecțiile cu transmitere sexuală. Observăm lumea, punem şi ne punem întrebări. Acest demers jurnalistic se înscrie în seria de activități educative - grupuri de suport tematice, educație prin artă, educație între egali – sprijinite de fundația franceză "Solidarite SIDA", iar în prezent de către Fundația "Air France".

Monica Dan - ARAS

Colectivul de redacție:

A.Gh.– Redactor şef
I.A. – Secretar de redacție
Al. Gh. - N. Gh. - A. S.
L. D. - F. B. - A. G.
P. A. - C. A. - C. N.
M. D. - A. V. – Gh.Gh.

Din sumar

Pag. 2-3 – despre TEATRU. Mai multe articole scrise de tinerii voluntari ARAS care fac parte din, deja celebra, trupă de teatru a organizației.

Pagina 5 – iubirea este un subiect interesant. Asta au decis redactorii CERCUL-ui. Le puteți citi opinia în câteva articole... şi o poezie!

Pagina 8 – este vârsta adolescenței ceva aparte sau este simplu să ai 15 ani? Vă vorbesc despre asta două tinere voluntare.

Sub îndrumarea unui psiholog, a fost alcătuit un grup de suport, care s-a întrunit săptămînal, dezbătînd teme precum: comunicarea, prioritățile, emoțiile, cine sînt eu?, prietenia, sexualitatea, cariera mea etc. Cincisprezece adolescenți au participat la sesiuni de consiliere vocațională (informare despre piața muncii, despre regulile de redactare a unui CV, au fost sprijiniți în identificarea unui loc de muncă, au vizitat tîrguri de *job*-uri). Li s-a acordat sprijin educațional, prin susținerea unor cursuri de limbă engleză, îndrumări privind utilizarea unui computer, predarea unor noțiuni de navigare pe Internet, toate acestea pentru a li se facilita accesul pe piața muncii.

S-au desfăşurat activități de dezvoltare a îndemînărilor practice şi artistice (confecționarea unor obiecte de podoabă, împletituri, fundițe roşii din mărgele, pictură religioasă pe sticlă). Cîteva dintre creațiile lor au fost postate pe weblog-ul: http://surprize.weblog.ro sau puse în vînzare prin intermediul site-ului sarbatorideiarna.ro. În cadrul programului „O călătorie este o lecție de viață", activitățile de *loisir* educațional au cuprins vizite la muzee şi obiective turistice, vizionare de spectacole de teatru şi film, excursii şi tabere (Mănăstirea Neamțului, Mănăstirea Agapia, Cetatea Neamțului, Cheile Bicazului, Lacu Roşu; Curtea de Argeş, Mănăstirea Argeşului, Vidraru; Costineşti).

În rîndul adolescenților afectați de HIV/SIDA au avut loc activități de formare ca voluntari ARAS şi de antrenare a lor în prevenirea infecției cu HIV ca educatori între egali. Astfel, aceştia au fost parte activă în campania națională de combatere a discriminării şi stigmatizării persoanelor infectate cu HIV, „Deschide-ți inima, sînt la fel ca tine!", distribuind informații, broşuri, prezervative la concertul *Love Runs Free* (Bucureşti, Sala Polivalentă, septembrie 2006) şi au fost recompensați cu Marele premiu la concursul de fotoreportaj „O zi din viața mea", organizat în cadrul aceleiaşi campanii (iulie 2007).

S-au implicat, ca actori şi dramaturgi, în proiectul de teatru-forum educațional, „SIDA – o problemă care te priveşte!", laureat cu mențiune specială în ediția a V-a, din mai 2007, a Galei Societății Civile. Mulți dintre ei au desfăşurat activități de prevenire HIV pe plajele din stațiunea Costineşti, unde au petrecut un scurt sejur, la mijlocul lunii august 2007.

Aceiaşi tineri sînt redactorii unei reviste proprii cu apariție lunară, *Cercul,* distribuită în 500 de exemplare în şcoli, licee, în organizații cu servicii HIV/SIDA din țară, în mediile de afaceri, în rîndul autorităților şi al presei. Editarea materialelor are loc sub îndrumarea unui jurnalist profesionist. Finanțatorii programului: Solidarité Sida, UNICEF, FGSTM, Fondation d'Entreprise „Air France".

Rețea socială pentru promovarea accesului nediscriminatoriu al persoanelor afectate de HIV la servicii medicale

Finanțat de Ambasada Regatului Țărilor de Jos la Bucureşti, prin programul FSA, şi avînd ca partener Ordinul Asistenților Medicali şi al Moaşelor din România, acest proiect şi-a propus creşterea accesului persoanelor afectate de HIV la serviciile medicale generale (altele decît cele asigurate în secțiile de boli infecțioase) prin dezvoltarea unei rețele sociale care să asigure informații privind legislația şi serviciile disponibile atît pentru persoanele infectate cu HIV, cît şi pentru profesioniştii din domeniul medical.

Grupuri-țintă, în acest proiect, au fost 1.000 de persoane afectate de HIV din Bucureşti, Constanța, Neamț şi Dolj, care să fie informate despre drepturile lor, pe de o parte, iar pe de alta, 600 de asistente medicale din aceleaşi județe, care să fie instruite cu privire la aspectele psiho-sociale ale infecției cu HIV.

O activitate esențială a proiectului – a cărui durată este prevăzută în intervalul dintre 1 noiembrie 2006 şi 30 noiembrie 2007 – a constat în realizarea unei analize a situației privind discriminarea persoanelor cu HIV, care să ofere o imagine generală asupra discriminării, aşa cum este ea percepută de persoanele infectate cu HIV, precum şi asupra situațiilor în care aceste persoane consideră că au fost discriminate. Obiectivele,

metodologia şi rezultatele studiului sînt disponibile *online,* la adresa: arasnet.ro/brosuri/pb11.pdf. Persoane afectate de HIV/SIDA din fiecare filială ARAS implicată în proiect au fost instruite ca educatori între egali, astfel încît să poată transmite altor persoane infectate cu HIV informații cu privire la serviciile disponibile şi la prevederile legale în vigoare din domeniu. Pentru instruirea profesioniştilor din domeniul sanitar a fost organizat un curs de formare de formatori, iar apoi, alte 30 de cursuri pentru asistenții medicali.

În acelaşi timp, prin intermediul serviciului cu apel gratuit SIDA Helpline, persoanele interesate de consiliere juridică pe tema HIV/SIDA au putut beneficia de competența unui jurist, în fiecare zi de miercuri, într-un program de la 17,00 la 21,00. Acest număr de telefon figura pe materialele tipărite ale proiectului. În cifre: 3.000 de pliante *HIV/SIDA şi discriminarea – informații legale pentru combaterea discriminării,* 1.000 de broşuri *Aspecte psiho-sociale ale infecției cu HIV – broşură pentru asistenții medicali;* 34 de şedințe de consiliere juridică prin telefon, axată pe drepturile omului, în special pe accesul la servicii; 35 de beneficiari ARAS care au luat parte la sesiuni de formare, 13 noi formatori în combaterea discriminării, dezvoltarea unui *curriculum* de curs de combatere a discriminării.

„HIV o'Clock Meeting"
Întîlnire a adulților care trăiesc cu HIV/SIDA

Seminar organizat de ARAS şi de „Sens pozitiv" (organizație nou-înființată a persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA), la Institutul Francez din Bucureşti, în zilele de 13-15 octombrie 2006, *„HIV o'Clock Meeting"* face parte din proiectul AIDS Action & Integration al Comisiei Europene – DG SANCO (v. *infra,* prezentarea pe larg). Susținut de Ambasada Franței la Bucureşti şi având ca obiectiv creşterea implicării persoanelor afectate de HIV şi a instituțiilor în acțiuni de îmbunătățire a calității vieții persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA, evenimentul a reunit 31 de participanți din România (Bucureşti, Cluj şi Constanța) şi doi invitați de onoare din Polonia (Badz z Nami) şi Elveția (FGSTM). Participanții la această întîlnire au fost reprezentanți ai unor programe de reducere a riscurilor de infectare cu HIV, de tratament şi asistare socială a persoanelor care trăiesc cu HIV, autori de studii sociologice privind discriminarea persoanelor care trăiesc cu HIV, beneficiari ai proiectelor de asistență socială ARAS, activişti UNOPA, membri ai „Sens pozitiv". Agenda seminarului a cuprins puncte de discuție ca: supraviețuirea de lungă durată cu HIV/SIDA, psihologia supraviețuirii, rolul şi implicarea persoanelor (sero)pozitive în îmbunătățirea calității vieții persoanelor ce trăiesc cu HIV şi în prevenirea HIV; un mod de viață sănătos – rolul nutriției şi rolul sportului; relația medic-pacient în tratamentul antiretroviral (dezbatere moderată de un medic infecționist), exemple de implicare

activă în combaterea discriminării. Acestor subiecte li s-au adăugat şi altele, propuse *ad-hoc* de participanți: aflarea diagnosticului şi lectura publică a unei proze aparținîndu-i unuia dintre ei. Unul dintre atelierele de lucru a avut ca rezultat formularea a trei declarații de poziție, adresate autorităților medicale, celor sociale şi, respectiv, publicului larg din România.

Un extras din mesajul-declarație
adresat de participanți populației generale:

Noi ştim cum se transmite HIV şi vă protejăm tot timpul,
Noi sîntem speciali prin abilitățile noastre,
Noi avem putere să depăşim momentele traumatizante din viața noastră,
Noi sîntem optimişti şi îi încurajăm şi pe cei din jurul nostru,
Noi putem să muncim şi să avem un randament ridicat,
Noi avem controlul propriei noastre vieți,
Noi putem avea o carieră de succes,
Noi trăim în echilibru cu corpul şi cu spiritul nostru,
Noi avem curajul să luptăm pentru drepturile noastre,
Noi sîntem uniți,
Noi iubim viața şi luptăm pentru ea,
Noi sîntem (sero)pozitivi.
Tu de ce te concentrezi asupra acestui detaliu nesemnificativ?

Servicii sociale pentru persoane afectate de HIV

În perioada 1 ianuarie-31 octombrie 2007, cu sprijinul Ministerului Muncii, Familiei şi Egalității de Şanse (fost Minister al Muncii, Solidarității Sociale şi Familiei), ARAS a asigurat servicii sociale constînd în acordarea de alimente şi de produse igienice pentru persoane infectate cu HIV sau care fac parte din grupuri vulnerabile din Bucureşti şi Ilfov: 120 de familii afectate de HIV, 40 de persoane implicate în sexul comercial, 40 de persoane care utilizează droguri injectabile, 60 de tineri care trăiesc pe stradă. Serviciile au putut fi suplimentate grație sprijinului financiar al FGSTM, Solidarité Sida, Caritas şi al sponsorizărilor diverse.

Activitățile dedicate primului segment de beneficiari au constat în 2.100 de şedințe de consiliere psihosocială, telefonic sau la domiciliul acestora, în vederea identificării unor soluții la problemele sociale ale clientului; 300 de vizite la domiciliu, pentru evaluare socială, conform prevederilor contractuale cu MM; o cifră medie de 150 de persoane, atît clienți ARAS care vizitează regulat serviciul, cît şi persoane din alte localități sau care nu se înscriu între beneficiarii pachetelor sociale, au fost referite către alte instituții – adăposturi de noapte, centre de zi, autorități locale, servicii medicale.

Pentru a putea beneficia pe deplin de drepturile cuvenite, persoanele aflate în evidența ARAS au primit informații legislative (noutăți, reactualizări ale anumitor acte normative), iar cele 10 persoane nou-intrate în program au primit informații din domeniile medical (ghiduri de tratament, de nutriție), social şi juridic.

O medie de 10 persoane au participat constant la cele 240 de întîlniri ale grupului de suport, organizate la sediul ARAS din Bucureşti. S-au distribuit, pe durata acestui an, lunar, cîte 60 de pachete pachete alimentare şi de igienă, însoțite de procesele-verbale lunare aferente. Donațiile primite de la diverşi sponsori au permis suplimentarea pachetelor oferite prin Ministerul Muncii cu îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, jucării.

Servicii sociale pentru persoane din grupurile vulnerabile

Copii şi tineri care trăiesc pe stradă

Fiecare zonă în care trăiesc copii şi tineri ai străzii asistați de ARAS (centre de zi, canale, parcuri şi terenuri virane unde aceştia şi-au amenajat corturi, stații de metrou, scări de bloc) este vizitată săptămînal, în cadrul programului destinat lor şi descris pe larg în paginile anterioare ale prezentului raport.

Pe lîngă activitățile de informare şi educație cu privire la HIV/ITS şi la riscurile asociate consumului de droguri injectabile (384 de sesiuni/an, în cursul cărora se distribuie materiale informative şi prezervative, se asigură cca 200 de referiri anual către alte servicii etc.), 60 de persoane din acest grup vulnerabil au primit lunar pachete cu produse igienice şi materiale sanitare, însumînd 720 de pachete achiziționate prin finanțarea provenită de la MM.

Persoane implicate în sexul comercial şi/sau consumatoare de droguri injectabile

Activitățile ce vizează aceste grupuri au înregistrat, pe durata anului în curs, următorul bilanț, din punct de vedere al serviciilor sociale ce le-au fost oferite: 360 de vizite în locurile în care trăiesc sau lucrează beneficiarii, 840 de sesiuni de educație pentru sănătate, 480 de pachete cu materiale de igienă distribuite femeilor implicate în sexul comercial (40 de beneficiare lunar), 240 de pachete cu produse sanitare distribuite consumatorilor de droguri injectabile (20 de beneficiari lunar). Alte cifre relevante: 411.831 de seringi distribuite, 52.563 seringi colectate, 265.790 tampoane dezinfectante, 13.732 fiole de apă distilată distribuite, 64 de clienți vaccinați anti-hepatită A şi B, 72 de clienți testați pentru HIV/hepatită B şi C, 82.831 de prezervative donate, 2.257 de referiri

către alte servicii medicale şi sociale, 2.032 de clienți cărora li s-a oferit asistență medicală.

Cooperare europeană

AIDS Action and Integration

Misiunea proiectelor „Aids Action & Integration" (AAI) este de a susține dezvoltarea asociațiilor locale anti-SIDA din Europa Centrală şi de Est, în special din țările nou-admise şi viitoare membre în Uniunea Europeană. Proiectele îşi propun ca actorii locali, implicați în problematica HIV/SIDA din 13 țări, printre care şi România, să beneficieze de cele mai bune practici şi lecții dobîndite la nivel european în domeniu.

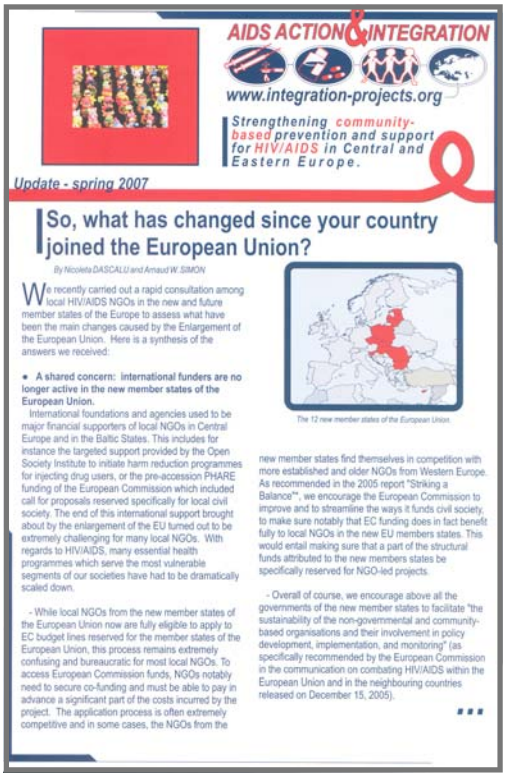

AIDS ACTION & INTEGRATION

www.integration-projects.org

Strengthening community-based prevention and support for HIV/AIDS in Central and Eastern Europe.

Update - spring 2007

So, what has changed since your country joined the European Union?

By Nicoleta DASCALU and Arnaud W.SIMON

We recently carried out a rapid consultation among local HIV/AIDS NGOs in the new and future member states of the Europe to assess what have been the main changes caused by the Enlargement of the European Union. Here is a synthesis of the answers we received:

• **A shared concern: international funders are no longer active in the new member states of the European Union.**

International foundations and agencies used to be major financial supporters of local NGOs in Central Europe and in the Baltic States. This includes for instance the targeted support provided by the Open Society Institute to initiate harm reduction programmes for injecting drug users, or the pre-accession PHARE funding of the European Commission which included call for proposals reserved specifically for local civil society. The end of this international support brought about by the enlargement of the EU turned out to be extremely challenging for many local NGOs. With regards to HIV/AIDS, many essential health programmes which serve the most vulnerable segments of our societies have had to be dramatically scaled down.

- While local NGOs from the new member states of the European Union now are fully eligible to apply to EC budget lines reserved for the member states of the European Union, this process remains extremely confusing and bureaucratic for most local NGOs. To access European Commission funds, NGOs notably need to secure co-funding and must be able to pay in advance a significant part of the costs incurred by the project. The application process is often extremely competitive and in some cases, the NGOs from the new member states find themselves in competition with more established and older NGOs from Western Europe. As recommended in the 2005 report "Striking a Balance"*, we encourage the European Commission to improve and to streamline the ways it funds civil society, to make sure notably that EC funding does in fact benefit fully to local NGOs in the new EU members states. This would entail making sure that a part of the structural funds attributed to the new members states be specifically reserved for NGO-led projects.

- Overall of course, we encourage above all the governments of the new member states to facilitate "the sustainability of the non-governmental and community-based organisations and their involvement in policy development, implementation, and monitoring" (as specifically recommended by the European Commission in the communication on combating HIV/AIDS within the European Union and in the neighbouring countries released on December 15, 2005).

The 12 new member states of the European Union.

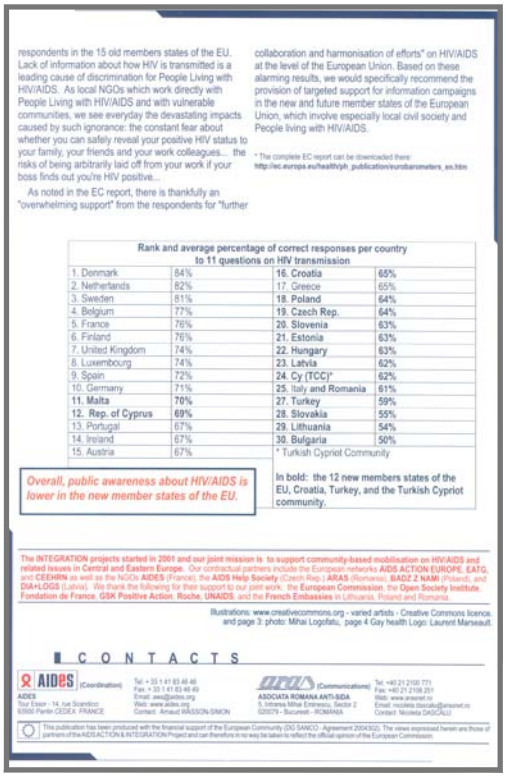

respondents in the 15 old members states of the EU. Lack of information about how HIV is transmitted is a leading cause of discrimination for People Living with HIV/AIDS. As local NGOs which work directly with People Living with HIV/AIDS and with vulnerable communities, we see everyday the devastating impacts caused by such ignorance: the constant fear about whether you can safely reveal your positive HIV status to your family, your friends and your work colleagues... the risks of being arbitrarily laid off from your work if your boss finds out you're HIV positive...

As noted in the EC report, there is thankfully an "overwhelming support" from the respondents for "further collaboration and harmonisation of efforts" on HIV/AIDS at the level of the European Union. Based on these alarming results, we would specifically recommend the provision of targeted support for information campaigns in the new and future member states of the European Union, which involve especially local civil society and People living with HIV/AIDS.

* The complete EC report can be downloaded there: http://ec.europa.eu/health/ph_publication/eurobarometers_en.htm

Rank and average percentage of correct responses per country to 11 questions on HIV transmission

1. Denmark	84%	16. Croatia	65%
2. Netherlands	82%	17. Greece	65%
3. Sweden	81%	18. Poland	64%
4. Belgium	77%	19. Czech Rep.	64%
5. France	76%	20. Slovenia	63%
6. Finland	76%	21. Estonia	63%
7. United Kingdom	74%	22. Hungary	63%
8. Luxembourg	74%	23. Latvia	62%
9. Spain	72%	24. Cy (TCC)*	62%
10. Germany	71%	25. Italy and Romania	61%
11. Malta	70%	27. Turkey	59%
12. Rep. of Cyprus	69%	28. Slovakia	55%
13. Portugal	67%	29. Lithuania	54%
14. Ireland	67%	30. Bulgaria	50%
15. Austria	67%	* Turkish Cypriot Community	

Overall, public awareness about HIV/AIDS is lower in the new member states of the EU.

In bold: the 12 new members states of the EU, Croatia, Turkey, and the Turkish Cypriot community.

The INTEGRATION projects started in 2001 and our joint mission is to support community-based mobilisation on HIV/AIDS and related issues in Central and Eastern Europe. Our contractual partners include the European networks AIDS ACTION EUROPE, EATG, and CEEHRN as well as the NGOs AIDES (France), the AIDS Help Society (Czech Rep.) ARAS (Romania), BIADZ Z NAMI (Poland), and DIA-LOGS (Latvia). We thank the following for their support to our joint work: the European Commission, the Open Society Institute, Fondation de France, GSK Positive Action, Roche, UNAIDS, and the French Embassies in Lithuania, Poland and Romania.

Illustrations: www.creativecommons.org - varied artists - Creative Commons licence, and page 3: photo: Mihai Logofatu, page 4 Gay health Logo: Laurent Marseault.

CONTACTS

AIDES (Coordination) Tel: + 33 1 41 83 46 46 Fax: + 33 1 41 83 46 49 Email: aaa@aides.org Web: www.aides.org Contact: Arnaud WASSON-SIMON AIDES Tour Essor - 14, rue Scandicci 93508 Pantin CEDEX FRANCE

ARAS (Communications) Tel: +40 21 2100 771 Fax: +40 21 2108 251 Web: www.arasnet.ro Email: nicoleta.dascalu@arasnet.ro Contact: Nicoleta DASCALU ASOCIATA ROMANA ANTI-SIDA 5, Intrarea Mihai Eminescu, Sector 2 020079 - Bucuresti - ROMANIA

This publication has been produced with the financial support of the European Community (DG SANCO - Agreement 2004302). The views expressed herein are those of partners of the AIDS ACTION & INTEGRATION Project and can therefore in no way be taken to reflect the official opinion of the European Commission.

ARAS este parteneră în rețea de la crearea acesteia din urmă, în 2005. În primele trei trimestre ale anului 2007, i-au revenit ca misiune publicarea şi distribuirea, în cîte 600 de exemplare, a numerelor 3 şi 4 din buletinul informativ al AAI, în limbile engleză şi rusă.

Alte activități, în perioada octombrie 2006-octombrie 2007, au inclus: participarea coordonatorului de proiect pentru România la schimburi de experiență, stagii de pregătire, conferințe europene, care să faciliteze crearea unei rețele europene de organizații naționale puternice în prevenirea HIV/SIDA şi în îmbunătățirea calității vieții

persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA. Mai multe informații despre activități trecute şi viitoare, pe *website*-ul programului: integration-projects.org.
Întreg programul este coordonat de organizația AIDES din Paris şi este finanțat de Comisia Europeană – DG SANCO, Open Society Institute, Ambasadele Franței în țările implicate în proiect, Glaxo SmithKline.

Parteneri: AIDS Action Europe (Olanda), un parteneriat al organizațiilor non-guvernamentale cu programe HIV/SIDA din Europa, din al cărei consiliu de administrație face parte şi ARAS, cu un mandat pînă la sfîrşitul anului 2007, Central and Eastern European Harm Reduction Network (Lituania), Dia+logs (Letonia), Czech AIDS Help Society, Badz z Nami (Polonia), European AIDS Treatment Group (Belgia).

Alte activități

Parteneriate internaționale

ARAS activează în mai multe rețele şi proiecte europene pentru apărarea drepturilor omului: ENAH (European Network of AIDS Helplines) – TAMPEP (European Network for HIV/STI Prevention and Health Promotion among Migrant Sex Workers) – AIDS Action Europe (parteneriat pan-european al organizațiilor non-guvernamentale cu programe HIV/SIDA) – AIDS Action & Integration (v. *supra)* – Correlation (European Network on Social Inclusion and Health) etc.

Campanii publice. Voluntariat

Recrutați în general din rîndul tinerilor, voluntarii ARAS, o resursă foarte prețioasă a asociației, sînt instruiți ca educatori de sănătate pentru a susține activități de prevenire HIV (în licee, în locuri frecventate de tineri: cluburi, baruri, discoteci, săli de concert, baluri, stațiuni etc.).

Ei sînt cei care animă campaniile de sensibilizare a populației, participînd la organizarea ceremoniilor speciale, cu ocazia Zilei Internaționale a Lumînărilor Aprinse, a Zilei Mondiale SIDA, a desfăşurărilor de *quilt*-uri comemorative.

Voluntarii ne reprezintă anual la tîrgurile şi expozițiile la care participarea noastră a devenit deja tradițională: tîrgul de cadouri de Ziua Sfîntului Valentin, D'al(l)e(s) Mărțişorului, Eros Show, Gay Fest, Săptămîna Voluntariatului, Tîrgul de Sănătate, baluri ale bobocilor în licee şi facultăți, campanii de vară pe ştrandurile marilor oraşe.

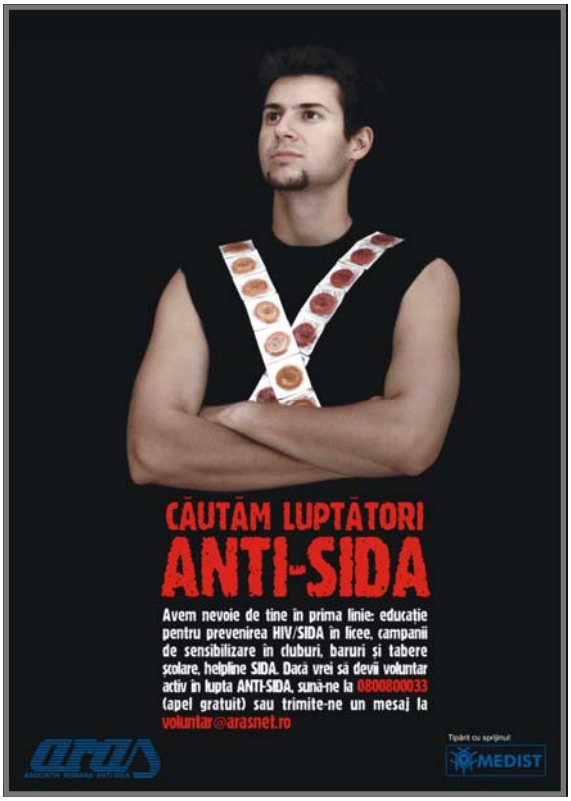

În perioada 18-21 ianuarie 2007, un diplomat olandez, pasionat de fotografie şi care avusese ocazia de a vizita unul din programele de teren ARAS, a avut inițiativa organizării unei expoziții cu vînzare în beneficiul asociației. Exponatele cuprinse în *Linii subterane* surprindeau ipostaze fotografice ale metroului bucureştean. Pe durata expoziției, voluntarii au asigurat o prezență constantă la standul amenajat pe terasa acoperită a fostului restaurant Cina, acum Grand Café Amsterdam. Expoziția mai poate fi vizitată în acest moment doar *online,* la adresa: wouterbiesterbos.com.

În această vară, la invitația Centrului Național de Voluntariat „Pro Vobis”, am nominalizat un voluntar ARAS exemplar, al cărui portret va apărea în luna noiembrie 2007 într-un volum ce va reuni figuri de voluntari merituoşi din întreaga țară.

Centru de documentare

Ca în fiecare an, ARAS a găzduit studenți români în practica de specialitate şi voluntari străini, pentru schimburi de experiență, a răspuns unor cereri de informare şi documentare pentru lucrări de licență, în domeniile sale de expertiză (HIV/SIDA; legislație; consum de droguri, viață asociativă; voluntariat; management; campanii pentru studenți etc.), unor cereri de materiale pentru organizarea de expoziții în străinătate (Asociația „Philadelphia" din Torino, „AIDS Hilfe" din Berlin etc.), unor chestionare diverse.

Parteneri media

TVR, TVR 2, *Realitatea* TV, *U* TV, *Radio România Internațional, The bullet, Vivid, Gîndul, Cotidianul, Adevărul, Gardianul, România liberă, Săptămîna medicală bucureşteană* (editor: FinWatch România), *unu & unu, Bravo, Bucharest Daily News, Maximum, Atitudini, atentie.info.*

Mulțumiri

Mulțumirile noastre se îndreaptă către toți cei care ne-au susținut şi în acest an activitățile: donatiionline.ro, Asociația pentru Relații Comunitare (pentru promovarea bazei de date 2%), CENTRAS, pentru organizarea, la Institutul Francez, a seriilor „Café ONG", sarbatorideiarna.ro, Tipografia „Vanemonde", Jandarmeria Municipiului Bucureşti, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealu Spirii" Bucureşti, Administrația Lacurilor, Parcurilor şi Grădinilor din Bucureşti, Primăria Capitalei, Prefectura Capitalei.

Transparență financiară

Venituri în 2007

		RON	USD	EURO	%
I.	**AGENȚII FINANȚATOARE INTERNAȚIONALE**	**3,062,556.84**	**1,256,021.34**	**917,675**	**79.6%**
	Fondul Global şi Banca Mondială (runda 2)	509,989.79	209,157.93	152,815	13.3%
	Fondul Global şi Banca Mondială (runda 6)	1,828,426.82	749,877.71	547,876	47.5%
	John Snow Inc - JSI	95,620.56	39,216.08	28,652	2.5%
	Open Society Institute - OSI	108,208.01	44,378.46	32,424	2.8%
	AIDES - Franța	15,506.86	6,359.70	4,647	0.4%
	UNICEF	46,584.00	19,105.11	13,959	1.2%
	UNODC	315,817.44	129,523.62	94,633	8.2%
	Ambasada Olandei	39,623.75	16,250.56	11,873	1.0%
	Solidarité SIDA - Franța	41,678.96	17,093.45	12,489	1.1%
	SIDACTION	42,494.40	17,427.88	12,733	1.1%
	TAMPEP	14,169.60	5,811.26	4,246	0.4%
	Proiecte încheiate	3,832.97	1,571.98	1,149	0.1%
	Rețele internaționale (SWAN)	603.68	247.58	181	0.0%
II.	**SUBVENȚII PRIMITE DE LA STATUL ROMÂN**	**342,030.00**	**140,273.96**	**102,487**	**8.9%**
	Ministerul Muncii şi Solidarității Sociale (MMSS)	342,030.00	140,273.96	102,487	8.9%
III.	**DONAȚII**	**97,813.05**	**40,115.26**	**29,309**	**2.5%**
	În bani	46,517.17	19,077.71	13,939	
	În natură	51,295.88	21,037.56	15,370	
IV.	**Sponsorizări**	**36,398.49**	**14,927.81**	**10,907**	**0.9%**
	Romtelecom	2,873.73	1,178.58	861	
	Alte sponsorizări	29,561.31	12,123.74	8,858	
	Încasări 2%	3,963.45	1,625.50	1,188	
V.	**ALTE VENITURI**	**88,321.84**	**36,222.71**	**26,465**	**2.3%**
	Dobânzi bancare	5,978.81	2,452.04	1,792	
	Diferențe de curs valutar	651.17	267.06	195	
	Venituri diverse	81,691.86	33,503.61	24,478	
A.	**TOTAL VENITURI DIN ACTIVITĂȚI NON-PROFIT**	**3,627,120.22**	**1,487,561.10**	**1,086,843**	**94.3%**
B.	**VENITURI DIN ACTIVITĂȚI ECONOMICE**	**220,840.56**	**89,288.39**	**65,235.93**	**5.7%**
	Cabinet stomatologic	66,316.00	27,197.64	19,871.15	
	Centru de tratament prin substituție	144,101.00	59,098.96	43,178.92	
	Venituri din chirii	7,294.88	2,991.79	2,185.86	
	Alte servicii prestate	3,128.68	1,283.14	937.49	
	TOTAL VENITURI ARAS	**3,847,960.78**	**1,576,849.49**	**1,152,079**	**100.0%**

REZULTAT		LEI	USD	EURO
ACTIVITATE NON-PROFIT	EXCEDENT	575,160.78	235,885.98	172,343
ACTIVITATE ECONOMICĂ	PROFIT	42,614.02	17,476.94	12,769

Curs mediu an 2007 1 USD = 2.4383 lei 1 EURO = 3.3373 lei

Cheltuieli în 2007

ELEMENTE DE CHELTUIELI	ACTIVITATE NON-PROFIT	ACTIVITATE ECONOMICĂ	TOTAL			%
			RON	USD	EURO	
I. CHELTUIELI DE PERSONAL	**1,184,892.29**	**58,298.42**	**1,243,190.71**	**442,574**	**352,728**	**38.5%**
Salarii nete	635,493.65	28,514.59	664,008.24	236,386	188,398	
Contribuții salariat	226,523.10	11,450.41	237,973.51	84,718	67,520	
Contribuții angajator	254,918.62	11,984.30	266,902.92	95,017	75,728	
Tichete de masă	39,135.92	2,460.12	41,596.04	14,808	11,802	
Colaboratori	28,821.00	3,889.00	32,710.00	11,645	9,281	
II. CHELTUIELI ADMINISTRAȚIE	**153,002.97**	**18,554.97**	**171,557.94**	**61,074**	**48,676**	**5.3%**
Combustibil, reparații	2,191.05	2,168.88	4,359.93	1,552	1,237	
Rechizite, materiale consumabile, obiecte de inventar	14,833.01	1,690.63	16,523.63	5,882	4,688	
Întretinere, telefon, energie, apă, chirie echipamente	46,437.69	3,989.87	50,427.56	17,952	14,308	
Reparații şi întreținere echipamente	23,527.03	2,456.16	25,983.20	9,250	7,372	
Asigurări	40,339.27		40,339.27	14,361	11,445	
Comisioane bancare	6,374.35		6,374.35	2,269	1,809	
Taxe şi impozite	5,531.84	8,117.00	13,648.84	4,859	3,873	
Alte cheltuieli	13,768.73	132.43	13,901.16	4,949	3,944	
III. CHELTUIELI DE CAPITAL	**179,478.60**	**1,742.28**	**181,220.88**	**64,514**	**51,417**	**5.6%**
Echipamente	*45,300.63*	*52,917.00*	*98,217.63*	*34,965*	*27,867*	
Mijloace de transport	*346,247.68*		*346,247.68*	*123,264*	*98,240*	
Clădiri (apartament social)	*244,558.81*					
din care: amortizate	179,478.60	1,742.28	181,220.88	64,514	51,417	
IV. CHELTUIELI PENTRU PROIECTE	**1,534,585.58**	**99,630.87**	**1,634,216.45**	**581,779**	**463,673**	**50.6%**
Instruire personal - schimb de experiență; conferințe	124,268.24	1,170.82	125,439.06	44,656	35,591	3.9%
Campanii de prevenire	144,541.40		144,541.40	51,457	41,010	4.5%
Helpline	16,983.47		16,983.47	6,046	4,819	0.5%
Harm Reduction - consumatori de droguri	31,696.67		31,696.67	11,284	8,993	1.0%
Asistență socială, consiliere	148,483.69		148,483.69	52,860	42,129	4.6%
Advocacy	1,552.99		1,552.99	553	441	0.0%
Educație grupuri vulnerabile	181,237.45		181,237.45	64,520	51,422	5.6%
Distribuire materiale, donații	432,992.95	136.95	433,129.90	154,194	122,891	13.4%
Studii / Cercetare	674.22		674.22	240	191	0.0%
Alte cheltuieli / laborator stomatologice		47,663.66	47,663.66	16,968	13,524	1.5%
Materiale stomatologice		12,149.35	12,149.35	4,325	3,447	0.4%
Alte cheltuieli / amenajări centru	36,207.12	25,171.75	61,378.87	21,851	17,415	1.9%
Metadonă	4,578.00	13,338.34	17,916.34	6,378	5,083	0.6%
Susținerea activităților filialelor şi ale altor ONG	411,369.39		411,369.39	146,447	116,717	12.7%
TOTAL CHELTUIELI	**3,051,959.44**	**178,226.54**	**3,230,185.98**	**1,149,942**	**916,495**	**100.0%**

Contact

ARAS – Asociația Română Anti-SIDA | Intrarea Mihai Eminescu, nr. 5, Sector 2, cod poştal 020079 | Telefon: (021) 210 07 71, (021) 210 20 77 | Fax: (021) 210 82 51 | E-mail: aras@arasnet.ro | http://www.arasnet.ro.